

Vaduguns

Otrdiena ● 2019. gada 24. septembris

CENA firdzniecībā 0,75 EUR

Kādēļ nepienēma sīknaudu?

9.

Saruna no sīrds uz sīrdi

Foto - Z. Logina

Dzejas un mūzikas kolāža Balvos. Jana pastāstīja, ka divu vienādu koncertu nav, jo katrs ir ar savu emocionālo skanējumu. "Ideja par šādu koncertprogrammu radās manam vīram, kurš darbojas organizācijā "Luterānu Stunda". Šis ir veids, kā ikviens caur mūziku un dzeju nest kristīgo vēsti. Tās ir pārdomas par vērtībām," teica Jana Babre-Laime. "Es mēģinu būt īsts un godīgs pret sevi un saviem klausītājiem, tāpēc cilvēki to jūt un novērtē," piebilda Jānis Holsteins-Upmanis.

Zinaida Logina

20. septembrī Balvu Sakrālās kultūras centrā ar koncertuzvedumu "Ar skatienu uz debesīm" viesojās dziesminieks Goran Gora, ištajā vārdā Jānis Holsteins-Upmanis, bet dzeju lasija Jana Babre-Laime. Caur dziesmu un dzeju viņi skatītājiem sniedza pārdomu pilnu, emocionālu vēstījumu par cilvēka ceļu pie Dieva, par mīlestību un ikvienu no mums.

Mākslinieks un mūziķis Goran Gora atklāja, ka koncertuzvedums ir dzejas un mūzikas kolāža, un ar to viņi priece klausītājus jau septiņus gadus dažādās Latvijas vietās. "Šis nav konerts klasiskajā izpratnē, bet gan saruna ar klausītāju caur Imanta Ziedona dzeju un manām dziesmām par cilvēka virzību uz ticību. Klausoties var padomāt par sev dzīlākām lietām, jo mūsdienu ikdienas skrējiens ir tik straujš, ka nav laika aprunāties ar sevi," teica dziesminieks. Jana Babre-Laime piebilda, ka Ziedonim ceļš uz ticību, Dievu un mīlestību ir

būtiska viņa dzejas sastāvdaļa. Viņa aicināja atrast mirklus ikdienā, lai pieskartos un glāstītu ne tikai savus telefonus, bet arī savus mīlos. "Ja jūs tik daudzas reizes pieskartos saviem mīļajiem, cik telefoniem, ticiet, mēs dzīvotu daudz laimīgāk!" teica Jana. Viņa aicināja uzsmaidīt blakussēdētājiem, lai saprastu, cik maz ir vajadzīgs vienkāršam, cilvēcīgam priekam. Reizēm tikai viens smaids, kas nemaksā neko. Vai pateikti skaistākie vārdi: "Es tevi mīlu!". Arī Ziedonis savā lūgšanā saka: "Šai lūgšanai brīdi, Dievs, sapulcē visus šeit kopā zem Tava jumta: tās domas, ko domājam dažādās vietās par vienu un to pašu, kā pasargāt dvēseli sevī un tautā, kā laukus uzturēt Dievā... Es lūdzos." Arī Goran Gora atklāja savu mīļāko Ziedoņa dzejoli "Gods Dievam augstībā, un cilvēkiem – labs prāts!" Pēc koncerta mākslinieki atklāja, ka uzstājušies gan dienas centros, baznīcās, pansionātos, pagrabos, pat cietumā.

Nākamajā
Vadgunī

● Ar pastoralām pāri robežām
Mūsu tautieši īrijā

● Dukuļevas ciema ļaudis
atjauno krucifiksu
Ar stipru ticību Dievam un
labestībai

Sudrabkāzu pāriem atkal būs balle

Sākusies pieteikšanās Sudrabkāzu ballei "Sirds pie sīrds", kas šogad notiks Kubulu kultūras namā 9. novembrī plkst. 19. Aicināti pieteikties pāri, kuri laulību noslēguši 1994. gadā. Par dalību ziņot personīgi Balvu novada Dzimtsarakstu nodajā Balvos, Sporta ielā 1, vai pa tālruni: 64507147; 29397765; 28641415.

Donoru diena Balvos

25. septembrī no plkst. 9.00 līdz 13.00 Balvu muižā Asinsdonoru diena Balvos. Ipaši tiek gaidīti A+, A- un O- asinsgrupu donori. Ziedojoj asinis, nepieciešama pase vai ID karte, kā arī bankas konta numurs.

Futbola diena tēviem un dēliem

27. septembrī plkst. 17.00 uz Balvu Valsts ģimnāzijas stadionu aicināts ikviens interesents, lai piedalītos Dēlu un tēvu futbola dienā.

Īszinās

Aicina iztēloties sevi prezidenta amatā

Valsts prezidenta kanceleja aicina Latvijas un diasporu vispārizglītojošo, speciālo un profesionālo izglītības iestāžu 5.-12. klašu skolēnum piedalīties radošo darbu konkursā – iztēloties sevi Valsts prezidenta amatā un sagatavot uzrunu par tematu "Mūsdienu varonības tēli Latvija". Konkursa mērķis ir veicināt jaunās paaudzes kritisko domāšanu, pilsonisko apziņu, izpratni par vienlīdzību sabiedrībā un patriotismu, vienlaikus arī interesi par Latvijas valstiskumu un Valsts prezidenta institūciju. Katras apakšgrupas 1.vietas ieguvējam būs iespēja uzstāties ar savu uzrunu Valsts prezidenta rīkotajā Latvijas 101. dzimšanas dienai veltītajā svinīgajā svētku koncertā Latvijas Nacionālajā teātrī 18. novembrī.

Vārds žurnālistam

Sanita Karavoičika

Atzīšos, bieži tā negadās, kad, atbraucot no intervijas, vairākas dienas no vietas domas vēl un vēl atgriežas pie cilvēkiem, kurus apciemoju. Septembra sākumā pabiju pie virpuļviesu nopostītās zemnieku saimniecības "Kraštīji" saimniekiem – dēla un mamma Alda un Veronikas. Aprīnojami, cik mūsu latvieši ir pacietīgi, strādīgi un izturīgi – arī tad, kad skārusi tāda nelaimē... 87 gadus vecā Veronikas kundze visu mūžu atdevusi skolotājas darbam un gādājusi par to, lai no bērniem dienās izaug cienījumi cilvēki. Arī tagad, kad pēc postošajiem vētras darbiem drēgnajā rudenī viņai jāmitinās neapkuriņātā klēti, "Kraštīji" saimniece nežēlojas. Jo lūk, dzīvē nav radusi kādam ko lūgt vai prasīt, un vienmēr paļāvusies tikai uz saviem spēkiem. Viņa gatava mitināties klēti, cik vajadzēs, jo piedzivojusi ne tādus vien laikus, un par to nevaino nevienu. Arī tos Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas ierēdņus, kuri, apsekojot postījumus saimniecībā, atzinuši, ka nekas TIK briesmīgs tas varbūt arī nav. Naudas ministrijai, ko tā drīkstētu piešķirt atbilstoši normatīvajiem aktiem, nav, turklāt Aldis Baranovskis taču jau saņēmis 2580 eiro pabalstu. Tas nekas, ka par to jāatlauta jauno kopskaitā septīnas ēkas...

Bet kamēr "Kraštījos" visi strādā vaiga sviedros, lai ziemā būtu jums virs galvas, VARAM ar lepnumu publisko ziņu, ka ministrijas darbinieki turpmāk dzers ūdeni tikai no jaunākās paaudzes ūdens padeves iekārtām. Savukārt bijušā Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa portreta gleznošanai valsts dāsni atvēlējusi 12 tūkstošus euro. Bet tikmēr sirmā skolotāja sēž pie atvērtajām klētēm durvīm un cerīgu skatienu raugās savu dzimto māju plašumos... Viņa zina, vienīgais, uz ko vari palauties šajā dzīvē, esi tu pats...

Latvijā

Ierobežo atsevišķu telpu ekspluatāciju. Saeimas prezidijs aizvadītajā nedēļā pieņēma lēmumu ierobežot atsevišķu telpu ekspluatāciju Saeimas ēkā. Lēmums pieņemts, lai veiktu padziļinātu būvkonstrukciju izpēti, jo konstatēts, ka atsevišķi ēkas inženieritehniskie elementi ir sliktā stāvoklī.

Mūžībā devies Boriss Teterevs. Pēc smagas slimības sestdien, 21. septembrī, mūžībā devies filantrops, Borissa un Ināras Teterevu fonda dibinātājs Boriss Teterevs – personība, kuras mūžs, darbi, idejas un aizrautība mainīja pasauli, Latviju, sabiedrību un līdzcilvēku pasaules redzējumu. 2010. gadā kopā ar dzīves biedri Ināru Teterevu viņš nodibināja ģimenes labdarības fondu, kas īstenoja projektus dažādās jomās.

Pieaug "viltus studentu" skaits. Latvijas vēstniecības ārvalstīs pastiprina atlases kritērijus, bet Latvijas augstskolas sāk stingrāk uzraudzīt trešo valstu studentu sekmes un lekciju apmeklētību, jo pieaug "viltus studentu" skaits – no šī gada sākumā vien izsniegtajām 1111 studēšanas vizām līdz jūlijam bija anulētas jau 674. Arī daļa Latvijas augstskolu šīm studiju gadam jau bija pastiprinājusi atlases kritērijus trešo valstu studentu uzņēmšanai. Ja patiesais mērķis ir bijis nevis studēt Latvijā, bet strādāt, tad parasti šāds students neapmeklē lekcijas un tam ir sliktas sekmes. Tādā gadījumā Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei (PMLP) ir tiesības anulēt izsniegtais uzturēšanās atļaujas.

Vainu neatzīst. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa aizvadītajā nedēļā aiz slēgtām durvīm sāka izskatīt kriminālietu pret Saeimas deputātu, bijušo Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) Operatīvo izstrāžu nodaļas priekšnieku Juri Jurašu (JKP). Viņš neatzīna savu vainu apsūdzībā par valsts noslēpuma apzinātu izpaušanu.

Iegūst ceļazīmi uz olimpiskajām spēlēm. Latvijas pludmales volejbolistes Tīna Graudiņa un Anastasija Kravčenoka svētdien Kīnā nodrošināja Latvijai ceļazīmi uz 2020.gada Tokijas olimpiskajām spēlēm, olimpiskās kvalifikācijas turnīra izšķirošajā mačā ar 2-1 pārspējot čehietes Barboru Hermanovu un Mārketu Slukovu.

/No www.delfi.lv, www.apollo.lv, www.lsm.lv/

Gimnāzijā jauna pedagoģe

Irēna Tušinska

Uzrunājot skolas kolektīvu Zinību dienā, Balvu Valsts ģimnāzijas direktore Inese Paidere uzsvēra, ka šis mācību gads skolā paies matemātikas zīmē, jo darbu uzsākušas trīs jaunas šī mācību priekšmeta skolotājas. Viņu vidū arī pieredzes bagātā pedagoģe no Pededzes LUDMILA UGLOVSKA, kura vada matemātikas mācību stundas 11. un 9. klasēm.

Jau bērni būtu nolēmusi kļūt par skolotāju, Ludmila Uglovskas šajā profesijā strādā gandrīz 30 gadus. Dzimusi Alūksnes novada Pededzes pagastā, pabeigusi Pededzes pamatskolu, pēc tam Alūksnes 2. vidusskolu, 1985. gadā viņa nokļuva grūtas izvēles priekšā – studēt Rīgā vai Pleskavā. Izrādās, Latvijas Universitātē varēja apgūt atsevišķi vai nu fiziku, vai matemātiku, bet viņai patika abi mācību priekšmeti. Tādēļ izvēle krita par labu Pleskavas Pedagoģiskajam institūtam, kur bija Fizikas matemātikas fakultāte. Savu lomu nospēlēja arī attālums līdz mājām, jo Pleskava atradās tuvāk nekā Rīga.

Absolvējusi institūtu, iegūstot vidusskolas klašu fizikas un matemātikas, kā arī pamatskolas klašu informātikas skolotājas kvalifikāciju, 1992. gadā viņa atgriezās Latvijā, lai gan saņēma piedāvājumu turpināt studijas aspirantūrā. Šādu lēmumu veicināja fakts, ka Ludmila apprecējās ar puisi no dzimtā pagasta, un arī tas, ka viņa īsti nevarēja iejusties Krievijā mentalitātes atšķirību dēļ. Turklat bija sākušies 90. gadu juki laiki, kad mainījās valstu iekārtas un robežas, kas vairs nebija tik viegli šķērsojamas. Atgriezusies mājās, Ludmila sāka strādāt savā dzimtajā Pededzes pamatskolā, kur mācīja matemātiku, fiziku, bet vēlāk arī informātiku, un dara to joprojām. Mācoties Pleskavā, Ludmila ieguva arī horeogrāfa izglītību. Kopš deviņdesmitajiem gadiem viņa vada skolas un pagasta deju kolektīvus. Savukārt 2000. gadā, absolvējot maģistrantūru Daugavpils Universitātē, viņa ieguva grādu dabas zinību nozares metodikā.

Kā gadījās, ka tagad mācāt matemātiku Balvu Valsts ģimnāzijā?

-Pirms aptuveni deviņiem gadiem paralēli darbam Pededzes pamatskolā, mani uzaicināja Liepnas vidusskolā mācīt fiziku vidusskolas klasēm. Pagājušajā gadā reorganizācijas rezultātā Liepnas vidusskola kļuva par pamatskolu. Tādējādi manā darba grafikā atrīvojās pusotra diena. Jau nolēmu, ka varēšu vairāk atpūsties. Tomēr pirms gada uzzinājām, ka pēc skolu tīkla reorganizācijas Alūksnes novadā paliks tikai četrās skolas. Protams, tās būs divas pilsētas un divas lauku skolas, bet Pededzes pamatskola nav to skaitā. Tā kā līdz pensijai vēl tālu, nolēmu meklēt drošību nākotnei. Alūksnē pagaidām brīvu vakānu nav. Kad kāda pazīstama skolotāja pastāstīja, ka Balvos vajadzīgs pedagogs, piezvanīju ģimnāzijas direktorei, un viņa piedāvāja man šo darbu. Tagad Balvos mācū matemātiku divām 11. klasēm un vienai 9. klasei.

Kādi ir pirmie iespāidi par ģimnāziju, skolēniem un skolas kolektīvu?

-Līdz šim esmu strādājusi mazā skolā. Šeit, ģimnāzijā, viss ir citādāk, sākot jau ar skolēnu skaitu klasēs. Nevaru teikt, ka strādāt ir grūtāk, jo 11. klašu audzēkņi jau ir pieauguši cilvēki, kuri zina, ko grib. Tie, kuri vēlas mācīties, to arī dara. Prieks, ka, nākot pie tāfeles, viņi jautā – kāpēc tas ir tā vai citādi? Man ir joti svarīgi, lai bērns izrāda interesī par mācību priekšmetu. Diemžēl laukos daļa skolēnu ir diezgan nemotivēti. Te ir pavisam cits līmenis, jo tā ir ģimnāzija. Tāpēc šeit strādāt ir daudz patīkamāk un interesantāk, jo jūtu, ka manas zināšanas kādam ir vajadzīgas. Te mācīt ir pat vieglāk, jo Pededzē vadu apvienotās klasses, kurās daži bērni mācās pēc speciālās programmas. Strādāju Balvos tikai trešo nedēļu, bet kopumā par šo skolu radies joti labs iespāids. Kolektīvs arī uzņēma labi, lai gan visus kolēģus pēc vārdiem vēl neatpazīstu.

Kā ieinteresēt skolēnus par matemātiku un fiziku, jo, kā zināms, vairums jauniešu labprātāk studijām izvēlas humanitāros priekšmetus?

-Vienmēr var izdomāt kaut ko interesantu. Lai viņi saprastu, kā matemātikas vai fizikas zināšanas var noderēt viņu ikdienas dzīvē. Mūsdienu bērni labprāt darbojas arī praktiski. Vēl neesmu mēģinājusi, bet domāju, ka varētu piedāvāt saviem audzēkņiem kaut kādu pētniecisko darbu, sevišķi specīgajiem skolēniem. Taču arī slikti rezultāts ir rezultāts. Pat ja uzdevumu neatrisina, skolēns ir mēģinājis un domājis, kā to izdarīt.

Kā šķiet, kāpēc mūsdienu jaunieši pārsvarā izvēlas studēt humanitārās zinātnes, nevis eksaktās? Tāpēc,

Vienmēr gribējusi kļūt par skolotāju. Matemātiku Ludmila iemīlēja, pateicoties labiem skolotājiem. Tagad savu aizrautību viņa vēlas iepotēt arī Balvu Valsts ģimnāzijas audzēķiem.

ka tas ir vieglāk?

-Domāju, ka jā. Viņi meklē vieglāko ceļu. Tagadējā paaudze vairs negrib piepūlēties. Ja ceļā gadās kaut kas mazliet sarežģītāks, viņi atmet ar roku. Viņi ne vienmēr gatavi strādāt, bet matemātika ir smags darbs. Ir tāda tendence - kamēr viss ir viegli, jaunieši dara labprāt, tīklīdz uzrodas pirmās grūtības – tā viss, vairs to negrib. Kaut gan domāju, ka tehniskās profesijas šobrīd atgūst savu popularitāti. Jāteic, ka 'vienpadsmītie', kurus šeit mācu, ir joti mērķtiecīgi un zina, kas viņiem nākotnē būs vajadzīgs. Viņiem ir mērķis. Viņi ir jau pieaugaši.

Kāpēc pati bērni būtībā iemīlējāt matemātiku?

-Man bija joti labi skolotāji. Jaunākajās klasēs šo priekšmetu mācīja Viktors Aluferovs. Lai gan pēc izglītības viņš nebija pedagogs, bet gan armijas cilvēks, bijušais aviācijas inženieris, viņš joti interesanti un precīzi visu mācīja izskaidrot. Taču viņš bija arī joti prasīgs. Arī vidusskolā mani mācīja joti laba skolotāja Tatjana Novikova. Eksaktās zinātnes man labāk padevās nekā valodas. Vienīgi literatūra joti patika.

Skolās pastāvīgi notiek reformas, skolotāji sūdzas par mazajām algām. Vai tas nekad nav bijis aizdomīties par profesijas maiņu?

-Protams, tas viss ietekmē. Bija tāda vēlme. Sevišķi pēc tam, kad uzzināju par skolu reformēšanu Alūksnes novadā. Paši saprotat, ka mazā skolā, kur maz skolēnu, maz arī stundu, un maksā mazāk. Bija tāda vēlme aiziet. Taču es joti mīlu darbu ar bērniem, mīlu matemātiku. Turklat manos gados mainīt profesiju nav viegli.

Kurā brīdī un kā jūs dzīvē ienāca dejās?

-Dejas arī ir matemātika, tāpēc tās man ir tuvas. Dejoju jau skolas laikā. Pēc tam institūtā draudzene pasaуca līdzi uz deju kolektīvu mēģinājumu. Rezultātā viņu nepaņēma, bet mani paņēma. Vienlaikus ar Fizikas matemātikas fakultāti institūtā pabeidzu arī Sabiedrisko profesiju fakultāti, iegūstot horeogrāfa izglītību. Pēc tam sāku mācīt deju pulciņu Pededzes pamatskolā. Kopš 2005. gada vairākas reizes ar saviem kolektīviem esam piedalījušies Dziesmu un deju svētkos. Vadu arī pagasta vidējās paaudzes un sieviešu deju kolektīvus.

Ko vēl bez dejošanas labprāt darāt brīvajā laikā?

-Patik rokdarbi – adišana, tamborēšana, pērļošana, mazāk šūšana. Agrāk, padomju laikos, audzināja vispusīgi attīstītas personības. Laikam manā gadījumā tas ir izdevies.

Pastāstiet par savu ģimeni?

-Ar vīru Dmitriju kopā esam jau 28 gadus. Viņš nodarbojas ar lauksaimniecību. Vecākais dēls Artjoms pēc Lauksaimniecības akadēmijas absolvēšanas nodibinājis savu autoservisu, bet jaunākā meita Anastasija mācās 6. klasē. Viņa aizraujas ar mūziku, mācās klavierspēli Alūksnes Mūzikas skolas 6. klasē.

Kā vērtējat priekšlikumu, ka no nākamā gada paredzēts samazināt bezdarbnieku pabalsta izmaksas termiņu un apmēru?

Viedokļi

Latgales cilvēki prot būt saprotoshi un iejutīgi

RAMONA PETRAVIČA, labklājības ministre

Nākamā gada budžeta veidošana ir smags un ļoti sarežģīts process, kurā iesaistīti ministri, kas pārstāv piecas partijas. Tām bieži ir diezgan atšķirīgi skatījumi uz prioritārajām izdevumu pozīcijām un summām. Labklājības

ministrija jau vairākus gadus (tātad jau vairākus budžeta periodus) rosinājusi pārskatīt minimālā ienākuma līmeņa pamatsummu, aicinot to palielināt. Lidz šim tas diemžēl nav īstenojies.

Meklējot līdzekļus tam nākamā gada budžeta projektā, papildu finansējumā prioritārajiem pasākumiem labklājības joma saņemusi "apaļu nulli", turklāt Labklājības ministrijai tika uzdots caurskatīt tās pabalstu politiku, lai varētu atbrīvot fiskālo telpu. Kā viens no risinājumiem, kā rast tam nepieciešamos līdzekļus, bija plāns par bezdarbnieka pabalsta izmaksas laika un apmēra samazināšanu.

Šī ideja neradās spontāni. Darbaspēka pieejamība ir viena no aktuālākajām problēmām uzņēmumiem, uz kuru norāda darba devēji pēdējos gados. Darbaspēka pieejamības problēma var kļūt arī par visas ekonomikas attīstības kavēli, ja netiek piedāvāti risinājumi, tajā skaitā arī attiecībā uz bezdarbnieka pabalstu kā vienu no bezdarbnieku atgriešanas darba tirgū motivācijas instrumentiem.

Darbaspēka nepietiekamību var risināt divējādi – izmantojot darbaspēka rezervi, kas ir bezdarbnieki un darba meklētāji, vai arī piesaistot ārvalstu darbaspēku. Otrais variants

ir ļoti neviennozīmīgi vērtējams. Viens no esošās darbaspēka rezerves aktivizācijas un motivācijas atgriezties darba tirgū instrumentiem, ir arī bezdarbnieka pabalsta izmaksas sistēma, kas, atkarībā no atsevišķiem nosacījumiem, var būt vairāk vai mazāk motivējoša atgriezties darba tirgū. Šā brīza sarūkošā bezdarba un vakanču pieauguma apstākļos nepieciešams pārskatīt bezdarbnieka pabalsta saņemšanas un izmaksas kārtību.

Turklāt vidējais reģistrētā bezdarba ilgums 2019. gada augusta beigās bija 169 dienas jeb nedaudz vairāk nekā pieci mēneši. Tas liecina, ka pēdējos gados darbā iekārtosānās iespējas pieaug un vērojams kopējais bezdarba ilguma samazinājums un attiecīgi arī nepieciešamība pēc īsāka bezdarbnieka pabalsta izmaksas termiņa.

Ietaupījumu, kas tiks iegūts no bezdarbnieka pabalsta izmaksas laika un apmēra samazināšanas, plānots novirzīt pensiju, kā arī valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta palielināšanai personām ar invaliditāti.

Sociālie jautājumi ir ļoti jūtīga tēma. Te īstī vietē teiciens – kod kurā pirkstā gribi, visi sāp. Es ļoti labi saprotu Latvijas lauku, īpaši Latgales reģiona cilvēku izjūtas, uzzinot par

sagaidāmo bezdarbnieka pabalsta apjoma un laika samazinājumu. Tomēr gribu aicināt būt solidāriem un saprast arī tos valsts iedzīvotājus, kuriem nākas izdzīvot ar 60-70 eiro mēnesi. Pārsvarā tie ir ļaudis, kuri vairs nav ekonomiski aktīvā vecumā vai invaliditāte izslēdz iespēju pelnīt iztiku ar darbu. Esmu pārliecināta, ka tieši Latgales novada cilvēki vislabāk prot būt saprotoshi un iejutīgi. No savas puses esmu apņēmīga soli pa solim virzīt pabalstu sistēmu progresīvā virzienā. Ceru uz jūsu sapratni un atbalstu.

Fakti

- **Bezdarbnieku pabalstos valsts pērn izmaksāja gandrīz 120 miljonus eiro.**

- **Lēmums samazināt pabalsta termiņu un izmaksu ļaus ietaupīt 12 miljonus eiro.**

- **Pirms divus mēnešus bezdarbnieki saņems naudas summu 100% apmērā no piešķirtā pabalsta, trešajā un ceturtajā mēnesi – 75%, piektajā un sestajā – 50%, bet pēdējos divos – 45% apmērā.**

- **Pašlaik bezdarbnieki, pirms atgriežas darbā, pabalstu saņem vidēji 4,4 mēnešus.**

- **Pēdējā gada laikā ilgstošo bezdarbnieku skaits ir samazinājies par 3192 personām jeb 18%.**

- **Aptuveni 75% no visām vakančēm tiek reģistrētas Rīgas reģionā, izteiktākā darbaspēka nepietiekamība vērojama Rīgā un Pierīgā.**

maina, jo izdevumi ir salīdzinoši krietni lielāki. Ja Latvijā pensiju indeksācija turpināsies tādā tempā, kā šobrīd, daudzi Latvijas iedzīvotāji finansiālo izdzīvošanas līmeni sasniegs tikai, piemēram, pēc desmit gadiem. Pirmkārt, jautājums, vai šie cilvēki līdz tam laikam jau nebūs devušies aizsaulē? Otrkārt, ikviens cilvēks vēlas normāli dzīvot tagad un uzreiz – arī pensionāri, ne tikai jaunie cilvēki. Protams, droši vien vienmēr būs tā, ka cilvēki vēlēsies arvien lielāku un lielāku finansiālo stabilitāti. Arī daudziem miljonāriem šķiet, ka viņiem tās naudīņas ir par maz. Tajā pašā laikā varasvīri nekad neaizmirst sevi nodrošināt ar papildus labumiem. Savukārt pārējai tautai no tā tiek vien graši.

Uzklausīja A.Ločmelis

Pirms kaut ko dara, jābūt segumam

GEORGIJS LOGINS, Vilakas pilsētas iedzīvotājs

Pašam nekad nav nācies saņemt bezdarbnieku pabalstu, jo man nekad nav trūcis darba. Savulaik visiem bija darbs. Piemēram, padomju laikos ikvienu, kurš sava piekopā dzīvesveida dēļ nevēlējās strādāt, stingri uzraudzīja, lai viņš iekārtotos darbā un strā-

dātu. Bija kārtība un disciplīna. Savukārt, kas Latvijā radījis pašreizējo sociālekonomisko stāvokli, tajā skaitā bezdarbu? Mūsu valdība. Jau 30 gadus esam neatkarīga valsts, bet tauta no valsts brauc projām. Kādēt tā? Latvijā nav iespējams nedz nopelnīt cilvēka cienīgu atalgojumu, nedz arī pietiekami labā kvalitātē saņemt daudzus citus pakalpojumus, kuri citviet ir krietni augstākā līmenī. Tagad plānots samazināt arī bezdarbnieku pabalstu. No vienas puses to vērtēju ļoti negatīvi. Labklājības ministre saka, – šādas izmaiņas bezdarbnieku pabalsta izmaksāšanā tos cilvēkus, kuri nestrādā un saņem pabalstus, mudinās ātrāk atgriezties darbā. Tā patiešām ir ļoti laba apņemšanās - atgriezt visus pie darba. Darbaspējīgiem cilvēkiem jāstrādā, nevis jāsēž, rokas klēpi salikušiem. Tajā pašā laikā rodas jautājums, kādā darbā cilvēki lai atgriežas? Piemērs nav tālu jāmeklē. Pirmkārt, vai bijušajā Balvu rajonā ir daudz darbavietu? Savulaik bija gaļas, piena, maizes kombināti un citi uzņēmumi, kuri kopumā ar darbu nodrošināja daudzus cilvēkus. Tagad no tā nekas nav palicis pāri. Otrkārt, ja arī būtu pietiekami daudz darbavietu, kas šos darbus darītu? Atceros, ka savulaik no Krievijas atbrauca pārstāvis, lai attīstītu sadarbību ar uzņēmējdarbību

pierobežā. Šāda motivācija un vārdi ir ļoti skaisti, bet ko lai biznesmenis uzsāk pierobežā? Lai arī no kurienes nāktu biznesmenis - Krievijas, Anglijas, Vācijas vai Amerikas, un lai arī kādu ražotni atvērtu, nepieciešamas darba rokas. Tomēr cilvēkresursu trūkst. Iedzīvotāji noveco, bet jaunieši dodas uz ārzemēm pēc labāka atalgojuma. No otras puses, daļa cilvēku jaunprātīgi izmanto citu valstu sociālo pabalstu sistēmu, kad, neko nedarot, var saņemt dāsnus pabalstus. Tā atkal ir otra galējiba, kā rezultātā valsts cilvēkus bez maz vai mudina nestrādāt. Tas zināmā mērā degradē cilvēkus. Arī liela daļa jauniešu vēlas visu un uzreiz - labu darbu ar lielu atalgojumu. Ja neko tādu nepiedāvā, no darba atsakās, lai gan iepriekšējās darba pieredes viņiem nav. Lai vai kā, svarīgi saprast, - lai kaut ko uzsāktu darīt, vispirms jābūt pamatīgam segumam, uz kā būvēt visu pārējo turpmākai attīstībai. Šobrīd šāda seguma un programmas, kas veicinātu attīstību, nav.

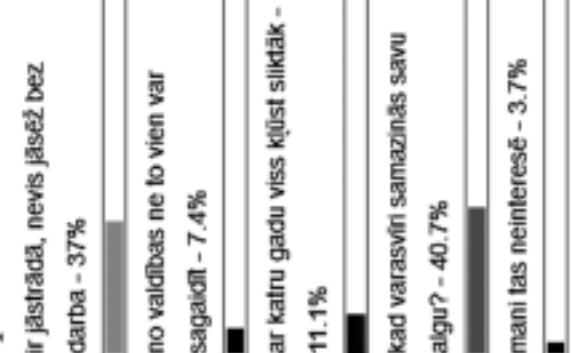
Labklājības ministre arī skaidro, ka bezdarbnieku pabalstu politikas pārskatīšana ļaus ietaupīt 12 miljonus eiro, kurus plānots novirzīt, piemēram, pensiju palielināšanai. Jau šobrīd pensiju indeksāciju vērtēju ar smaidu sejā. Tas pensionāru finansiālo situāciju ne-

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat priekšlikumu, ka no nākamā gada paredzēts samazināt bezdarbnieku pabalsta izmaksas termiņu un apmēru?

Ei, latgalieti, kur tu ej

21.septembrī Viļakas novada Upītē jau astoņpadsmito reizi, svinot simbolisko pilngadību, izskanēja vecākais latgaliešu mūzikas un dzejas festivāls "Upītes Uobeļduorzs", kuru vadīja komiķis Jānis Skutelis. Kā jau pilngadības svētkos pieklājas, neizpalika šūpoles, kurās sēdās latgaliešu literāti, lai atklātu savas domas, izjūtas un sajūtas....

Atklāj pasākumu. Festivālu atklāja Upītes jauniešu grupa "Kei-Rei". Jānis Skutelis vēlējās noskaidrot, kāpēc grupai dots šāds nosaukums? "Zinu, ka latgaliešu valodā mēdz teikt - kaj rej, tā atsaucas," viņš jokoja. Jaunieši paskaidroja, ka uzstājās tikai otro reizi.

Pilngadības foto. Festivālā piedalījās gan latgaliešu mūziķi, gan literāti, tostarp īpaši viesi – Linga un komiķis Jānis Skutelis (foto otrajā rindā).

Mārīte Slišāne. Tris bērnu māmiņa daudzus dzejolus veltījusi bērniem. Viņa šūpolēs sēdās kopā ar dēliņu Antonu (foto), lai klātesošos iepriecinātu ar burtiņu pantiņiem. Zīmigi, ka festivāla "Upītes Uobeļduorzs" pirmsākumi meklējami 2002.gadā - tā idejas autors ir mazā Antonā vectēvs Antons Slišāns.

Livija Liepdruviete. Dzejniece (foto no kreisās) uzsvēra, ka festivālu Upītē uzkata par mīlestības pasākumu. "Tāpat dzejoli būs par mīlestību," viņa paskaidroja.

Ilze Sperga. Festivāls "Upītes Uobeļduorzs" nav iedomājams bez mazu bērnu klātbūtnes. Arī dzejniece I.Sperga neslēpa, ka viņas dzejoli nereti top, paralēli bērniem blaujot.

Anna Rancāne. Dzejniece, raksturojot Upīti, uzsvēra, ka uz austrumu robežu vajadzētu atbraukt visiem rīdziniekim: "Lai redz, kā Andris Slišāns ar savējiem savējos sargā. Kamēr mazi bērns būs, tikmēr mēs pastāvēsim."

Santa Savicka-Drozdoza. Soliste pastāstīja, ka viņas dzīvē ievērojama nozīme ir Rāznas ezeram, kur pavadīta bērnība. To viņa apliecināja ar emocionāli skaistu dziesmu, par ko saņēma vētrainus aplausus.

"Dabas Durovys". Solists Arnis Slobožānins atklāja, ka dziesma "Posoka" tapusi kopā ar Antonu Slišānu mazdēlu Dominiku Slišānu: "Polijā ar viņu kopā ēdām gardas un lētas desas. Abi šo dziesmu tolaik arī izdomājām."

Dagneja. Vārkavas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Dagnija Dugarjonoka jeb dzejniece Dagneja prezentēja jaunu dzejoli. "Tas veltīts manam vīram, kurš ir skolotājs. Viņš par to neko nezina," atklāja Dagneja.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Draudžu dzīve

Atjauno kāpnes, žogu un vārtus

Bēržu draudzē rudens ienācis ar vairākiem padarītiem darbiem kapsētās un Bēržu Svētās Annas Romas katoļu baznīcas galveno akmens kāpņu, žoga un vārtu atjaunošanu.

Atjauno, lai saglabātu

Dienā, kad apmeklējam Bēržu baznīcu, ik pa laikam mazliet līnā, tomēr strādnieki dara savu darbu. Laika zobs ir atstājis neizdzēšamas pēdas – žogam izdrupušas sienas, kāpnēs izveidojušies caurumi, zem pakāpieniem viss izskalots. Meistari, tā teikt, liek akmeni pie akmens, betonē, lai objekti iegūtu pievilcīgu vizuālo izskatu, tiktu saglabāti un kalpotu vēl gadīem ilgi. Darbiem, kas jāpabeidz līdz novembrim, atvēlēti vairāk nekā 22 000 euro. Savukārt līdz gada beigām par pašvaldības līdzekļiem (3500 euro) plāno restaurēt baznīcas durvis un ierikot lietus ūdens noteikas, kas būtu viens no steidzamākajiem darbiem. "Protams, vajadzību ir daudz, dievnams prasa nopietrus renovācijas un fasādes atjaunošanas darbus, bet parasti viss apstājas pie finansējuma. Līdzekļu piesaiste jāmeklē caur projektiem vai kultūras pieminekļu glābšanas programmu. Baznīca, kas vajadzīga mums visiem, ir skaista, šeit cilvēki labprāt izvēlas laulāties un kristīt bērnus, dažreiz vienkārši ienākt un pabūt grūtā brīdi. Katrs padarītais darbs paliks un priecēs mūsu bērnus un bērnu bērnus," saka draudzes vecākā Iveta Raciborska.

Foto - A.Kirsanovs

Pie Bēržu kapiem. Galdu un solus no koka izgatavoja kapu vecākais Jānis Poševs un pagasta palīgstrādnieks Jānis Pugačs.

Foto - no personīgā arīmā

Foto - A.Kirsanovs

Atjauno kāpnes. Par baznīcas kāpņu, žoga un vārtu atjaunošanas darbiem gādā SIA "Veskor".

Sakopj kapsētas

Patīkamas pārmaiņas skārušas arī vairākas draudzes kapsētas – Saksmales kapos uzstādīts jauns zvans, Bēržu kapos par iedzīvotāju ziedojuumiem uzbērts grants celiņš, pie kapiem novietots jauns, skaists galds un soliņi, Golvaru kapos pēc virpuļviesuļa postījumiem no pašvaldības piešķirtajiem līdzekļiem uzcelta jauna kapela, uzstādīts krusts un salabots žogs. "Prieks, ka pagasta cilvēki iesaistās sakopšanas un atjaunošanas darbos. Ja agrāk, kad sāku strādāt, jutu, ka trūkst iedzīvotāju atbalsta, tad tagad par cilvēku atsaucību nevaru sūdzēties," atzīst Bērzpils pagasta pārvaldes vadītāja Biruta Bogdane. Par padarīto paldies vārdi gan ziedotājiem, gan darbu darītājiem.

Foto - no personīgā arīmā

Saksmales kapsētā. Dairis (no kreisās) un Dzintars Žīguri uzstādīja zvanu, ko viņu ģimene iegādājās Rūjienas novadā. Zinot, ka ir kalējs, kura darbnīcā top lieli un mazi zvani, kā arī citi darbi, sazinājās ar meistaru. "Pārliecinājāmies, kā skan katrs no piedāvātajiem zvaniem, un izvēlējāmies šo. Ir gandarījums, jo Saksmales kapos atdusas mūsu tuvinieki un daudzi citi cilvēki, kurus pazinām. Ir kaut kas arī jāziedo, nedrīkst tikai nēmt un nēmt. Jāprot dot, tad arī dzīvē veicas," pārliecināta Anita Žīgure.

Draudzes vecākā

Kamēr varēs, tikmēr ies un darīs

"Ticības ceļos mani ievadīja mamma. Spilgti palicis atmiņā, kā kopā ar mammu gājām uz baznīcu, kā Liel-dienās tupējām uz ceļiem pie altāra," atceras Rugāju Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgās Sirds Romas katoļu draudzes vecākā VALIJA BURKĪTE, kura sevi dēvē par baznīcas atslēgu turētāju, bet citi – par baznīcas dvēseli.

Palīdzēja ar padomu

Toreiz, pirms gadiem sešpadsmit, kad iepriekšējā draudzes vecākā Rita Briede uzrunāja Valiju uzņemties šo pienākumu, viņa neatteica. Visus šos gadus Valija regulāri dodas uz vietējo dievnamu, gādā par tīrību un kārtību. Arī šomēnes, kad aiz muguras operācija: "Ar vienu roku izmazgāju visu baznīcu un teicu Dievam paldies par palīdzību. Sākot strādāt, neko nezināju, kur kas liekams, kad krusti jāapklāj. Bija smagi, darīju visu ar bailēm. Ar padomu un iedrošinājumu palīdzēja bijusi draudzes vecākā un prāvesti." Katru dienu viņa lasa grāmatiņu "Mieram tuvu", iet uz baznīcu, lūdzas. Īpaši, ja uz sīrds ir kāds smagums. "Atceros, kā baznīcā lūdzu Dievmāti, kad mamma gulēja uz slimības gultas. Dievmāte sadzirdēja manu lūgumu, palīdzēja. Šķiet, ka nekad vairs tik izmīsi, dzīļi un no sīrds neesmu lūgusi. Lūgšana dod pārliecības un drošības sajūtu," uzsver Valija. Smagus darbus svētku dienās un svētdienās mājās draudzes vecākā nedara jau sen, jo mamma mācīja, ka svētdienas darbs augļus nenes. Ja nav dievkalpojuma Rugājos, skatās dievkalpojumu no kādas baznīcas televīzijā, citreiz klausās Latgales radio.

Dzīvo ar cerību

"Kad vecajā baznīcā notika pēdējais dievkalpojums, visu

Dievmātes statuja.
Ienākot jaunajā baznīcā, Valiju īpaši uzrunā
Dievmātes statuja, ari
svētās ģimenes glezna
pie sienas, ko atveda
bīskaps Jānis Bulis. Pie
Jaunavas Marijas
draudzes vecākā parasti
liek baltas puķes, kurās
nes no sava dārza un
kārti vāzēs, veido
kompozīcijas.

Iaiku raudāju, jo ar šo
dievnamu saistās daudz at-
minu, tas ir sirdij tuvs un miļš
kopš bērniņas. Bērni un pati
esmu tajā baznīcā kristīta,"
stāsta Valija. Vecajā baznīcas ēkā joprojām glabājas karogi,
Jēzus Sīrds lielā svētbilde, krustaceja glezns. Pirms jaunās
baznīcas atklāšanas bija noorganizēta talka, iedzīvotāji sanesa
solus un citas mantas, sakopa apkārtni. Apzajumošanas darbi
pie jaunās baznīcas apkārtnes plānoti pavasarī. Tuvākajā laikā
vajadzēs pie baznīcas uzstādīt krustu, izgatavot jaunu Betlēmi.
Pēc pieciem gadiem bīskaps atbrauks vizitācijā, skatīsies, kā
baznīca saglabāta.

Vai uz jauno dievnamu nāk vairāk cilvēku? Draudzes
vecākā saka: "No sākuma, kad iesvētīja baznīcu, it kā bija
vairāk, bet tagad nāk gandrīz tie paši, kas agrāk. Tomēr es
dzīvoju ar cerību." Dievkalpojums baznīcā notiek divas vai

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Baznīcas atklāšanas dienā. "Loti aizkustināja brīdis, kad
iesvētīja altārus, dievnamā iedegās gaisma. Aiz saviļo-
juma pat asaras sāka birt," atceras draudzes vecākā.

trīs reizes mēnesī. Procesijā iet tikai Lieldienās, jo tad sanāk vairāk cilvēku. "Karogi un tēri procesijai ir, bet nav cilvēku, kuri ietu," secina Valija. Svētkos dievkalpojumus ar skanīgām dziesmām kuplina Rugāju koris. Baznīcas ēkā atrodas arī zakristija, divas telpas dzīvošanai un viena telpa virtuvei, kas domātas prāvestam, kurš varētu kalpot draudzē, kā arī zāle, kurā pulcēties ciemiņiem, bērniem mācīties katehismu. "Kamēr varēšu, kamēr būs spēks un veselība, tikmēr iešu uz baznīcu," pārliecināta V.Burķīte.

Nesamērīgas attīstības cēloni

Šogad Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija nākusi klajā ar jauniem Latvijas administratīvi teritoriālās reformas plāniem. Izstrādāta karte, kurā pašvaldību skaits no 119 samazināts līdz 35. Plānots atkal apvienot vienā lielā novadā arī bijušo Balvu rajona teritoriju, kas iepriekšējās reformas laikā 2009. gadā sadalījās četros: Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novados. Neraugoties uz pašvaldību iebildumiem, Ministru kabinets 17.septembrī akceptēja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) piedāvājumu līdzšinējo 119 pašvaldību vietā izveidot 36. Zūdot cerībām panākt kompromisu demokrātisku diskusiju celā, vairāki novadi gatavojas kerties pie radikālākām cīņas metodēm. To laikraksta "Vaduguns" kolektīvs pētis un vētis septiņas publikācijās.

Ja es būtu ministrs, vispirms izveidotu reģionus

Jau vairāk nekā pirms 20 gadiem novadnieks, profesors Staņislavs Keišs un mūspusē pazistamais politiķis Andris Kazinovskis pētīja un analīzēja situāciju Latvijā un Eiropas Savienības valstīs, lai rastu optimālāko ceļu, kā Latvijai attīstīties vienmērīgāk. 2001.gadā tapa grāmata "Reģionālā administratīvi teritoriālā iedalījuma reformas problēmas Latvijā" un 2014.gadā monogrāfija "Reģionālā attīstība Latvijā: administratīvi teritoriālās reformas (ATR) norises, problēmas, risinājumi". Zīmigi, ka grāmatās minētie priekšlikumi par ATR bija nominēti pirmo reizi atjaunotajā neatkarīgās Latvijas valstī. Kas šo gadu laikā mainījies, jautājām Seimas deputātam ANDRIM KAZINOVSKIM.

Kā sākās sadarbība ar profesoru Staņislavu Keišu?

- Kad strādāju pašvaldībā Balvos, bija sajūta, ka valstī ir pietiekami finanšu līdzekļu - it īpaši Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļu, tomēr tie nenonāk ne līdz laukiem, ne līdz Balviem, ne līdz reģioniem. Dzīves nejausība vai liktenīga satikšanās bija ar profesoru Staņislavu Keišu, kad domājām, kā uzlabot situāciju valstī kopumā. Man bija redzējums, ko es gribu, bet viņš no savas puses veica analitisko izpēti un skatīja materiālus un pieredzi, kāda tā ir citās ES valstīs. Liekot kopā viņa un manu redzējumu, tapa monogrāfija jeb valsts pārvaldes cita pieeja, jauns scenārijs. Šo gadu laikā ar saviem priekšlikumiem esam griezušies pie visām valdībām un politiskajām partijām, kas bijušas pie varas. Šobrīd, kad pats esmu kļuvis par Saeimas deputātu, man vairāk vai mazāk ir pieeja un iespēja ieteikt procesu, lai ieviestu priekšlikumus, kas minēti grāmatā. Mani partija (JKP) deleģējusi darboties Valsts pārvaldes un pašvaldību komisijā, Ilgtspējīgas attīstības komisijā. Tāpat strādāju Latgales apakškomisijā un Attīstības padomē pie VARAM, kas izveidota no koalicijas partiju pārstāvjiem. Padomē aktīvi iestājos par to, lai vienlaikus ar novadu jeb pirmā līmeņa pašvaldību administratīvi teritoriālo reformu notiku arī reģionu jautājuma risināšana. Kad sāku piedalīties padomes sapulcēs, šķita, ka nebūs iespējams atrast kopsaucēju.

Ministrs Pūce, tiekoties ar pašvaldību pārstāvjiem Gulbenē, skeptiski raudzījās uz reģionu izveides nepieciešamību...

- Vieni grib reģionus, citi – nē. Vieni piecus, citi – deviņus. Vienam vajag iecelto pārvaldi, citam – vēlēto. Praktiski bija haoss. Pamazām, runājot ar kolēgiem individuāli, meklējām risinājumu. Manuprāt, šobrīd risinājuma variants ir atrasts un šī reģionu veidošanas konцепcija milzu soļiem iet uz priekšu. Man ir cerība, ka galarezultātā, lemjot jautājumu par jaunajiem novadiem, paralēli tiks lemts arī par reģioniem. Tiesa, reģioni paši par sevi neko daudz neizsaka. Tas ir tikai instruments, tāpēc paralēli strādāju pie tā, lai Nacionālajā attīstības plānā, kas ir galvenais dokuments valstī, ieviestu citu pieeju, kārtību jeb reģionu dimensiju.

Kāda tā būs?

- Ja notiek reģionu izveidošana, katram reģionam jābūt savai attīstības programmai, kurā detalizēti izvirzīti mērķi, kas jāpaveic septiņos gados. Šīs reģionu attīstības programmas ir Nacionālā attīstības plāna sastāvdaļas. Piemēram, Latgales reģionā katrā vietā sakārtot vai uzbūvēt konkrētu objektu. Tie var būt ceļi, dzelzceļi, līdosta, uzņēmējdarbība, veselība utt. Gribu panākt, lai katrs novads tiek iekļauts reģiona programmā, tostarp Balvi

✓ ...Būs vēl sliktāk tad, ja septiņus gadus saglabāsies sistēma, kā līdz šim, kad bagātākie sagrābs nabagu līdzekļus.

Pēc Jūsu teiktā izriet, ka reģionu izveide ir būtiskāka un valstī vajadzīgāka nekā gaidāmā ATR?

- Taisnība. Ja es būtu ministrs, vispirms izveidotu reģionus. Esmu panācis vismaz to, ka paralēli par to nopietni domājam un diskutējam. Sākotnēji Pūces variantā reģioni pavidējā pēdējā punktā - veiks tikai izpēti, vai reģioni vajadzīgi. Pēc ilgām sarunām tomēr panācām, ka šis punkts ir aktualizēts.

Protams, tas prasa daudz pūļu. Šobrīd Latvijā darbojas plānošanas reģioni, kurus, kā nekad agrāk, atbalsta pašvaldību vadītāji. Pēdējā diskusijā Pūce ar saviem ekspertiem novadu vadītājiem stāstīja par ATR reformas nepieciešamību. Viņš atkal nebilda nevienu vārdu par reģioniem. Beigās piecēlos un šo jautājumu aktualizēju. Aplausi liecināja, ka novadu vadītāji atbalsta reģionu izveidi. 20 gadu laikā nekad nav bijis tik liels atbalsts... Tomēr, vai politiķi pieņems šādu lēmumu? Dzīvosim – redzēsim...

Vai pavīd gaismu tunēla galā?

- Ministram ir jāsaprot, ka reģionu izveidošana ar jaunizveidotajiem novadiem dos stimulu, jo tad būs garantija, ka reģionos nonāks finanšu līdzekļi. Citā variantā to neviens

Latgalē, kur paredzēts īstenot konkrētus jautājumus.

Ko tas dos?

- To, ka garantēti par Eiropas struktūrfondu naudu septiņos gados tiks izbūvēti vai sakārtoti konkrēti objekti. Kā to pamatoju? Tad, kad ES valstu starpā notiek struktūrfondu sadale, Latvijai, tāpat kā pārējām valstīm, ir noteikti konkrēti kritēriji, piemēram, iedzīvotāju skaits, teritorijas lielums, tostarp pats galvenais – iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju jeb IKP. Tas faktiski raksturo dzīves līmeni katrā valstī - jo tas mazaks, jo valstī piešķir vairāk līdzekļu. Tad jājautā, kāpēc Latvijas ietvaros nevar būt vismaz divi reģioni? Ja ir reģioni, tad būs jārēķinās pēc katra reģiona IKP. Latgalei tie ir 35-40%; Vidzemei, Zemgalei un Kurzemei 40-50%, bet Rīgai pārsniedz jau 110%. Lai saņemtu ES struktūrfondu maksimālo finansējumu, jābūt 75% zem vidējā ES līmeņa. Latvija kopumā līdz šim ir kā viens reģions, un zem šiem 75%. Šobrīd, nemot vērā to, ka Rīgā ir ļoti daudz ieguldīts, turklāt Rīga sasniegusi 110 un vairāk procentu slieksni, valstī kopumā esam pie šiem 75%.

Tātad reģionu izveides gadījumā varēsim pretendēt uz lielāku finansējumu? Kāpēc šo iespēju mēs sev liedzam?

- Ir pierasts, ka partijas savā starpā sadala ministrijas, kurām šie līdzekļi bija kā atspēriens katras nozares attīstībai. Piemēram, Izglītības un zinātnes ministrija ieguldīja augstskolā, Satiksmes – celos, dzelzceļos utt. Piedāvāju saglabāt šo nozaru principu. Tiesa, reģionu līmeni! Skaidrs, ka katram reģionam būs jāapgūst ceļu projekti. To var realizēt Satiksmes ministrija, tomēr par pamatu jābūt reģionu principam, kvotēsanai, nemot vērā IKP. Tad pazustu krāpšana, lobīji... Kā šobrīd darbojas struktūrfondu apgūšana? Katrai ministrijai ir paredzēti līdzekļi, izstrādātas programmas. Tad konkrēti mērķprogrammai tiek izsludināts konkursi, uz kuru piesakās visi, kas vien var - kā uz deficitu. Ir veiklākie, kas prot šo programmu un noteikumus apspēlēt.

Liepāja, Ventspils un Jelgava pēdējos gados saņēma vislielāko finansējumu, piemēram, mūzikas skolas un citu vērienīgu un dārgu objektu būvei. Tājā pašā laikā Latgalē mēs nevarām izdarīt elementāras lietas. Kādi ceļi ir mūspusē? Tas veicina iedzīvotājus doties projām.

Pēc Jūsu teiktā izriet, ka reģionu izveide ir būtiskāka un valstī vajadzīgāka nekā gaidāmā ATR?

- Taisnība. Ja es būtu ministrs, vispirms izveidotu reģionus. Esmu panācis vismaz to, ka paralēli par to nopietni domājam un diskutējam. Sākotnēji Pūces variantā reģioni pavidējā pēdējā punktā - veiks tikai izpēti, vai reģioni vajadzīgi. Pēc ilgām sarunām tomēr panācām, ka šis punkts ir aktualizēts.

Protams, tas prasa daudz pūļu. Šobrīd Latvijā darbojas plānošanas reģioni, kurus, kā nekad agrāk, atbalsta pašvaldību vadītāji. Pēdējā diskusijā Pūce ar saviem ekspertiem novadu vadītājiem stāstīja par ATR reformas nepieciešamību. Viņš atkal nebilda nevienu vārdu par reģioniem. Beigās piecēlos un šo jautājumu aktualizēju. Aplausi liecināja, ka novadu vadītāji atbalsta reģionu izveidi. 20 gadu laikā nekad nav bijis tik liels atbalsts... Tomēr, vai politiķi pieņems šādu lēmumu? Dzīvosim – redzēsim...

ANDRIS KAZINOVSKIS. Viņš pieļauj, ka kopā ar profesoru Staņislavu Keišu uzrakstītā monogrāfija bijusi kā mudinājums un piemērs dāniem izveidot 5 reģionus: "Arī zinātnieks Boriss Melniks, kurš mūsu monogrāfijai sniedza savu recenziju, ir valdībai tuvu stāvošs cilvēks. Nav izslēgts, ka ari tāpēc Lietuvā tāpa divi reģioni."

negarantē.

Vai pirms 10 un vairāk gadiem veiktā ATR sevi ir attaisnojusi?

- Jau tolaik paudu savu viedokli, ka bijušajam Balvu rajonam jāpaliek viena novada ietvaros. Diemžēl tur bija politiski procesi, kad pagastu vadītāji iestājās par citu scenāriju.

Tā bija klūda?

- Vismaz sliktāk nebūtu, ja četri novadi atrastos vienā. Uzskatu, mēs tolaik daudz ko zaudējām. Piemēram, zaudējām profesionālu kolektīvu, kas bija rajona padomē. Izveidojot vienu novadu, piaicinot labākos speciālistus no citiem pagastiem un pilsētas, mēs varējām profesionālo līmeni pacelt vēl augstāk.

Daudzas pašvaldības neatbalsta jauno ATR. Varbūt viss beigsies nesācies?

- Scenārijs ir ļoti vienkāršs. Tad, kad veidojās jaunā valdība, viens no kopējiem uzdevumiem, par ko vienojās visas valdībā esošās partijas, ir ATR realizēšana. Pūce uz to arī atsaucas. Viņa komanda ir izstrādājusi kritērijus, pēc šiem kritērijiem nekādi mazi novadi nevarēs būt.

Nebaida tiesu darbi, ka, piemēram, nav ievērotas vēlētāju intereses?

- Nav jau likuma par referendumiem, par ko deputāti, tostarp es, jaunajā Saeimā cīnās.

Baltinavieši, šķiet, mūždien balsos par sava novada saglabāšanu...

- Jauno likumu nepaspēs pieņemt. Uzskatu, ka iedzīvotāju viedoklis ir gana svarīgs. Tomēr reforma, visticamāk, notiks.

Pirms 20 gadiem piedāvājāt ieviest jaunkto vēlēšanu sistēmu, paredzot ievēlēt LR Saeimā 50 deputātus pēc proporcionālās vēlēšanu sistēmas (partiju saraksti) un 50 deputātus pēc mažoritārās vēlēšanu sistēmas (vēlēšanu apgabalu saraksti), ievērojot adekvātu pārstāvniecību no visiem pieciem reģioniem.

- Mums bija vairāki fundamentāli priekšlikumi. Galvenais no tiem, ka reforma jāveic visos trijos līmeņos vienlaikus – vietējā, reģionu un valsts pārvaldē. Diemžēl esmu spiests strādāt savu iespēju robežās. Esmu panācis to, ka šobrīd jau runājam vismaz par diviem līmeņiem.

Pirms 16 gadiem nosūtījāt vēstuli Eiropas Komisijas Reģionālās Attīstības un Institucionālās Reformas komisāram Mišelam Barnjē, kurā izteicāt bažas par to, ka Latvijā notiek varas un finanšu centralizācija.

- Tad, kad sāku diskusijas par Nacionālo attīstības plānu, Latvijas ierēdnīji apgalvoja, ka Latvija ir viens reģions, un tikai tā, un ne citādāk, varam apgūt ES līdzekļus. "Nevar būt," sevī spriedu. Turklāt pērn Lietuva izveidoja divus reģionus, Vilņu atdalot no pārējās valsts teritorijas. Ko tas dod? Pārējai Lietuvai saņemt finanšu līdzekļus. Speciāli devos uz Briseli, lai noskaidrotu, vai Latvijai ir iespēja, vai viņi liek šķēršļus tam, ka Latvijā var būt reģionālā pīeja? Viņi atbildēja, ka Latvijai vairākas reizes ieteikts pāriet uz reģioniem. Atbraucis mājās teicu:

un kļūdas

"Ko jūs maldināt deputātus?" Mūsējie klusē, bet turpina darīt savu.

Savulaik Latvijas Republikas valdībai prasījāt, lai Eiropas Komisija ekskluzīvā kārtā Latgali kā paplašinātās Eiropas Savienības nabadzīgāko reģionu atzītu par NUTS2 reģionu?

-Jā. NUTS ir vairāki līmeni. NUTS2 – reģiona pamats. Ja NUTS2 līmenī ir kāds reģions vai pati valsts, tad tas pa tiešo saņem ES līdzekļus. Bet tur ir kritērijs – iedzīvotāju skaits nedrīkst būt mazāks par 800 000. Mums jārīkojas līdzīgi kā Lietuvai, galvaspilsēta Rīga jānodala no pārējiem četriem Latvijas reģioniem, kas varētu būt NUTS3 līmeni. Rīga un Pierīga lielas naudas dabū uz atpalikušu reģionu - Kurzemes, Vidzemes, Zemgales, Latgales – rēķina. Jājautā, kāpēc līdzekļi nenonāk līdz reģioniem? Tā ir šmaukšana un krāpšana vislielākajā mērā. Ko mēs lai no iedzīvotājiem prasām, ja valsts mērogā notiek šādas lietas? Turklāt vēl brīnās, kāpēc cilvēki brauc projām no saviem reģioniem.

Kāda varētu būt reģionu pārvaldība?

-Pašreizējos plānošanas reģionos strādātu attiecīgā reģiona novadu vadītāji un sākotnējā periodā ieceltais pārvaldnieks. Kāpēc ieceltais? Reģionā jābūt attīstības plānam un cilvēkam, kurš par tā īstenošanu atbildēs. Labāk, manuprāt, iecelta amatpersona, nevis kolektīvs. Tālāk būs līdzekļu apgūšana. Kas par to atbildēs? Atkal ieceltais, turklāt viņam, manuprāt, jābūt Ministru Kabineta sastāvā, iespējams arī bez balsstiesībām. Lai viņš nav lūdzējs, lai no Kurzemes vai Latgales atbildīgais nebrauc uz valdību klanities, bet ir deleģēts piedalīties lēmumu pieņemšanā un konkrētā reģiona aktuālās informācijas sniegšanā. Tāpat viņš būtu tas, kurš reģionā realizē valdības nodomus.

Atgriežoties pie gaidāmās ATR, kas un kā vadīs jaunizveidotos novadus?

-Pagasti, kā ir, tā arī paliks. Pārvaldība – vēlēta.

Izskan bažas, ka jaunajās novada domēs nebūs visu pagastu pārstāvju...

-Vēl jau tiks pārskatīti daudzi, tostarp pašvaldību un vēlēšanu likumi. Man šķiet, ka vajadzētu iestrādāt normu, lai pārstāvniecība ir no katras pagasta. Reforma dos rezultātu tikai tad, ja pamatā ir līdzekļi. Ja to nav, var vienot, apvienot vai pievienot, tāpat nekas nemainīsies.

Vai Gulbenes novads, kas pirms 10 gadiem palika vienots, ir soli priekšā, salīdzinot ar mūspuses četriem novadiem?

-Grūti spriest. Jebkurā reformā lielu lomu spēlē arī personālijas. Kā būs tagad Ziemeļlatgalē? Nezinu..., par to spriest vēlētājiem.

Nesen rosinājāt topošo Balvu novadu saukt par Abrenes novadu.

-Jā, šādu rosinājumu izteicu Attīstības padomes sēdē, lai nosakdotu kolēģu viedokli. Sliktu atsauksmu nebija.

Tas ir nopietns priekšlikums, vai tikai sarunu līmeni?

-Pagaidām sarunu līmeni. Vēlos uzsklausīt cilvēku viedokļus. Patiesībā nosaukumam nav lielas būtības.

Visticamāk, daudzi Jums nepiekritīs...

-Iespējams. Abrenes nosaukumam ir pozitīvās puses. Piemēram, Dziesmu svētku gājienā mēs ietu pirmie. Tāpat tas ir vēsturisks nosaukums, turklāt pats piedzīmu Abrenes rajonā. Neaizmiršsim, ka Abrene valsts kontekstā ir teritorija, kas zaudējusi savu daļu. Tā ir cietusī teritorija. Tas kādreiz var nospēlēt arī kāda jautājuma risināšanā. Pirmās brīvvalsts laikā tas bija plaukstošs novads.

Kāds liktenis sagaida Latviju?

-Ja teritorijas neattīsta, tās kļūst mazvērtīgas. Ja piepildīsies manas domas par otrā līmeņa administratīvo vienību izveidi, dzīvosim labi. Jebkurai reformai, tāpat kā bitēm, jābūt stimulam čakli strādāt.

VARAM ministrs solījis tikties ar visu Latvijas novadu ļaudīm. Ko viņam ieteiktu pajautāt?

-Kāds ir reformas ekonomiskais pamatojums? Ko dos reforma? Būs vai nebūs reģioni?

Kādi vēl ir Ziemeļlatgales vienīgā deputāta priekšlikumi?

-Latgales apakškomisijā rosināju jautājumu par ceļa infrastruktūru ATR kontekstā, proti, Ziemeļlatgalē noslēgtēt 4 ceļus: Baltinava-Tilža; Tilža-Krišjāni; Lazduleja-Cēpene; Vilakas pagrieziens–Kuprava.

Vai darbs Saeimā neatgādina cīņu ar vējdzīrnavām?

-Jāpilina. Akmens nesabruks, ja nepilināsi.

"Projektu finansē/līdzfinansē Mediju atbalsta fonda no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem"

"Kam galva strādā, tie zina, ko dara"

Ekonomikas un kultūras augstskolas Senātā priekšsēdētājs, ekonomikas doktors, profesors STĀNISLAVS KEIŠS, vērtējot pētījumu rezultātus, ieteikumus un priekšlikumus, kas tapa pirms vairāk nekā 20 gadiem, atgādina, ka tolaik bija citi apstākļi: "Tas bija laiks, kad mēs uzņēmām kursu uz iestāšanos Eiropas Savienībā un pārējās starptautiskajās organizācijās. Darbu uzsākām 1996.gadā, kad tikāmies ar Andri Kazinovski, lai izzinātu, kā tad darbojas ES".

Kādi tolaik bija secinājumi?

-Tolaik bija 15 ES dalībvalstis, kad sākām meklēt risinājumu, ar kādu administratīvi teritoriālo uzbūvi Latvija kā konkurenčspējīga valsts varētu iestāties ES. Soli pa solim sākām apkopot informāciju, studēt, kā ES darbojas. Jau tajā laikā politiķi sāka deklarēt, ka iestāsimies ES. Ar to tas viss arī sākās. Veidojām sakarus, tostarp ar Nīderlandes profesoriem, kuru valsts tajā laikā bija ES sastāvā. Radās izpratne, ka lielie Eiropas reģioni faktiski ir saistīti ar struktūrfondu naudas apguvi. Būtiskākie ir NUTS2 līmeņa reģioni. Tas nozīmē, ka šie NUTS2 (atbilstoši EUROSTAT pieņemtajai un ES reģionālās politikas ietvaros izmantotajai Statistisko teritoriālo vienību klasifikācijai) reģioni veido ES karkasu. NUTS1 reģioni kalpo statistikai, lai varētu analizēt, kā attīstās attiecīgās valsts teritorijas globālā mērogā. NUTS2 arī ir statistikas reģioni, tomēr ES vistiešākajā veidā tie ir saistīti ar struktūrfondu apguvi. Savukārt NUTS3 reģioni mēroga ziņā ir mazāki par NUTS2 reģionu. NUTS 2 reģiona ietvaros valstī var tikt veidototi vairāki NUTS3 analītiskie jeb plānošanas reģioni. Arī tie ES mērogā kalpo statistikas vajadzībām, bet atsevišķas valsts iekšienē saistīti arī ar struktūrfondu apguvi. Latvijā mums darbojas 5 NUTS3 plānošanas reģioni.

Kas ir vai nav mainījies?

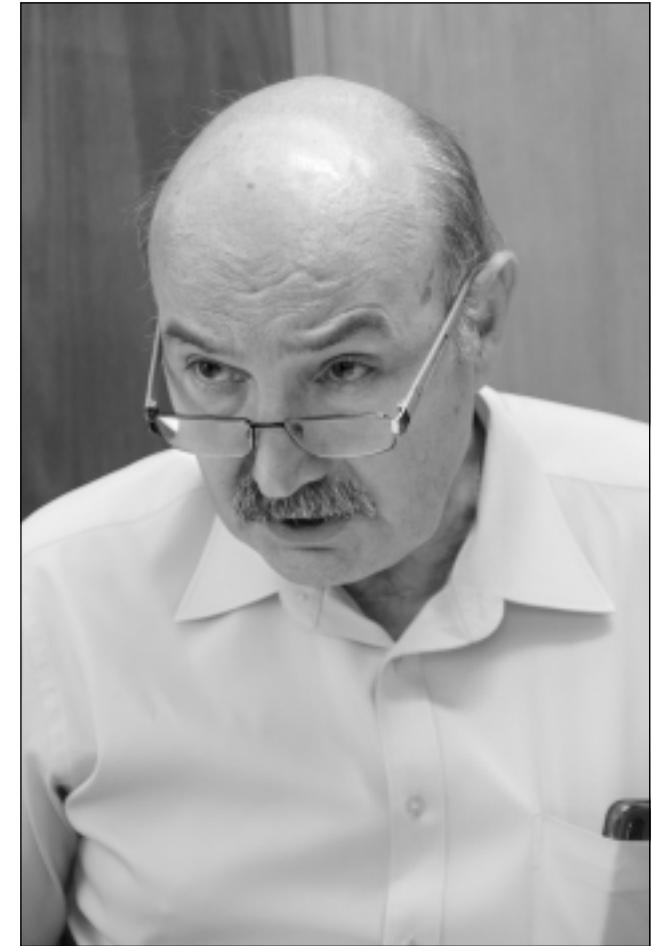
-Iestājoties ES, Latvijai bija jāizturt divi kritēriji. Pirmkārt, teritorijas lielums. Otrkārt, iedzīvotāju skaits. Jāsecina, ka gan viens, gan otrs kritērijs Latvijai tajā laikā arī atbilda NUTS 2 reģionu prasībām. Pēc iedzīvotāju skaita uz 1 000 iedzīvotājiem vidējais rādītājs ES 15 dalībvalstīs bija 1 787 iedzīvotāji, bet Latvijā 2 439 iedzīvotāji (1999.gada sākumā). Bet pēc NUTS 2 reģionu platības vidējais rādītājs ES dalībvalstīs bija 15 406 km², bet Latvijā 1999.gada sākumā 64 589 km². Vēl viens princips ES bija šāds: jūs paši izvēlaties savas valsts administratīvi teritoriālo uzbūvi, tomēr tai jābūt nostiprinātai konstitucionāli. Arī te viss bija kārtībā, jo Latvijas Satversmes 3. pantā teikts, ka "Latvijas valsts teritoriju Starptautiskos ligumos noteiktās robežās sastāda Vidzeme, Latgale, Kurzeme un Zemgale".

Pamatoties uz LR Satversmes trešo pantu, Latvijā piedāvājāt izveidot piecas ES mērogam atbilstošas reģionālās pašvaldības: Kurzemes, Vidzemes, Latgales, Zemgales un galvaspilsētas Rīgas?

-Satversmē teikts, ka Latvijas valsts teritoriju starptautiskajos ligumos veido Vidzeme, Latgale, Kurzeme un Zemgale. Mēs pielikām klāt Rīgu, jo tai ir nozīmīga loma valsts attīstībā, tātad 4+1. Tāda pati pieeja bija Ungārijā: Ungārija + Budapešta, šobrīd arī Rumānijā: Rumānija +Bukareste. Tādā veidā, veicot pētījumu, secinājām, ka šis princips Latvijai šķita atbilstošākais. Tomēr, laikam ejot, nāca klāt jauna 2003.gada 26.maija Eiropas Parlamenta un Padomes pieņemtā regula Nr.1059/2003 "Par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) izveidi", kas noteica, ka turpmākais dalījums NUTS līmeņos notiks, balstoties tikai uz iedzīvotāju skaitu attiecīgajā teritorijā. Regula vairs neņem vērā platības lielumu, bet ņem vērā tikai iedzīvotāju skaitu. Tagad uz NUTS2 reģiona statusu var pretendēt teritorija ar ne mazāk kā 800 000 iedzīvotāju skaitu. Savulaik, kad bija citi nosacījumi, Latvijas politiķi to neizmantoja, kaut gan ir valstis, kas teritorijas ziņā ir pat mazākas nekā Latvija (Slovēnija, Slovākija un pat Nīderlande), tomēr ES tās pārstāv ar vairākiem NUTS2 reģioniem.

Vilciens ir aizgajis?

-Jā, bet ne pavisam. Ja ar 4+1 vairāk nevarām startēt, tad to varam darīt ar 2 reģioniem: Rīga+Latvija. Profesors Borisas

Stanislav Keišs. Profesors ministru Juri Pūci salīdzina ar Lielbritānijas premjerministru Borisu Džonsonu: "Dariet, ko gribat, darīšu savu!"

Melnikas no Lietuvas mūsu monogrāfijai rakstīja recenziju. Es viņam parādīju karti, kurā redzami, šķiet, 211 NUTS2 reģioni, kas veido Eiropas Savienības karkasu. Viņu ieinteresēja fakti, ka Lietuva kartē bija iezīmēti vairāki reģioni. Pieļauju, ka, nemit vērā šo informāciju, lietuvieši sāka rūpīgi risināt šo jautājumu. Tagad Lietuva no 2016.gada sastāv no divām NUTS2 līmeņa teritorijām: Galvaspilsētas reģions un Vidus un Rietumlietuvas reģions.

Tā ir jauna iespēja?

-Kāpēc gribam NUTS2 reģionus? NUTS2 reģions faktiski izstrādā katrs savu attīstības plānu jeb strādā ilgtermiņā. ES beidzas viens 7-gadu programmēšanas periods un sākas nākamais – nauda ir iezīmēta un nav jāiespringst, ka to atņems kaut kādos konkursos. Var strādāt ilgtermiņā, bez raustīšanās, turklāt procesi nav pakļauti politiskajai ietekmei, virzieniem, valdību maiņām, vēlēšanām utt. Citādi tas ir ar NUTS3 plānošanas reģioniem – tur nauda tiek piešķirta noteiktiem projektiem, projekts tiek apgūts, nauda izbeidzas un viss. Gatavo dokumentāciju jaunam projektam, un finanšu investīciju piesaistē sāc visu no gala.

Kāds celš šobrīd mums ejams?

-Pirms daudziem gadiem 4+1 varianti nosatrādātu. Savulaik politiķi jau bija apņēmušies šo jautājumu skatīt LR Saeimā. Pirmo reizi lēmuma projektu "Par tieši vēlētām reģionālām pašvaldībām", kas paredzēja Latvijā izveidot piecas otrā līmeņa pašvaldības – Vidzemes, Kurzemes, Zemgales, Latgales un Rīgas pašvaldības, skatīja 2002.gada 5.jūnija LR 7.Saeimas pavasara piecpadsmitās (ārkārtas) sesijas sēdē. Tomēr balsojot LR Saeimā, lēmuma projekts tika noraidīts, kaut arī, kā tika dzirdēts no tā laika politiķiem, vēl iepriekšējā vakarā pirms balsojuma Saeimā nekas neliecināja, ka tas nākamajā dienā negūs deputātu atbalstu. Vakarā teica 'jā', bet otrā dienā koalīcijas partiju pārstāvji pēc kopīgām brokastīm acimredzot vienojās lēmuma projektu plenārsēdē neatbalstīt. Tomēr ar šādu notikumu pavērsienu no politiku pušes nebija mierā liela daļa sabiedrības pārstāvju. Kā zināms, 2002.gada 12.augustā Rēzeknē notika II Pasaules latgaliešu konference, kurā piedalījās 250 dalībnieki no Latvijas, Vācijas, Kanādas, ASV, Krievijas un Zviedrijas.

Sākums 6.lpp.

“Kam galva strādā, tie zina, ko dara”

Konferences dalībnieki pieņēma aicinājumu LR Valsts prezidentei, LR Saeimas priekšsēdētājam un LR Ministru prezidentam, kura viens no priekšlikumiem bija: atbilstoši LR Satversmes 3.pantam, izveidot Latvijā Vidzemes, Latgales, Kurzemes, Zemgales, kā arī Rīgas kā galvaspilsētas pašvaldību administratīvos reģionus, paredzot budžeta dimensiju reģionu griezumā. Pēc konference gan LR Saeimas priekšsēdētājs Jānis Straume, gan LR Ministru prezidents Andris Bērziņš konferences pārstāvju uzāicināja uz sarunām par Latvijas reģionu, arī Latgales nākotni un attīstību. Konferences aicinājuma rezultātā 2002.gada septembrī LR Saeima izskatīja šo jautājumu, pirmajā lasījumā pieņēma un nodeva tālakai izskatīšanai Saeimas komisijas likumprojektu “Par tieši vēlētām reģionālajām pašvaldībām”, kurā bija paredzēta piecu administratīvo reģionu izveidošana. Tika sagatavots arī LR Saeimas lēmuma projekts “Par II Pasaules latgaliešu konferences aicinājuma īstenošanu”.

Tomēr pēc 8. LR Saeimas ievēlēšanas 2002.gada 5.oktobrī lēmuma projekta tālāka izskatīšana tika apturēta (interesenti ar administratīvi teritoriālās reformas procesa hronoloģiju var iepazīties St.Keiša un A.Kazinovska monogrāfijā).

Latvijas Republikas valdībai prasījāt, lai Eiropas Komisija ekskluzīvā kārtā Latgali kā paplašinātās Eiropas Savienības nabadzīgāko reģionu atzītu par NUTS 2 reģionu?

-Tieši tā. 2003.gada 26.-27.septembrī Līvānos notika Latgales Pētniecības institūta XI zinātniskā konference “Latgales pagātne, tagadne, nākotne”, kurā pieņēma Rezolūciju par reģionālo reformu. Ievērojot to, ka līdz šim nebija īemti vērā Latgales zinātnieku, speciālistu un sabiedrības pārstāvju izstrādātie priekšlikumi, un to, ka valdības nav varējušas nodrošināt Latgales un pārējo Latvijas reģionu līdzsvarotu attīstību, konferences dalībnieki Rezolūcijā izteica sekojošo:

1. Latvijas Republikas Saeimai likumdošanas kārtībā izveidot Latgales pašvaldības administratīvo reģionu, kurā noteikt, ka Latgales pašvaldības administratīvā reģiona pārvaldi realizē reģiona padome, kuru ievēl Latgalē dzīvojošie Latvijas Republikas pilsoni;

2. Latvijas Republikas valdībai pieņemt normatīvos aktus, kas paredzētu Latgales pašvaldības administratīvā reģiona izveidošanu, kurš, saskaņā ar EUROSTAT pieņemto valsts administratīvi teritoriālo vienību (NUTS) klasifikāciju, tiktu atzīts par NUTS 2 reģionu;

3. Latvijas Republikas valdībai prasīt, lai Eiropas Komisija ekskluzīvā kārtā Latgali kā paplašinātās Eiropas Savienības nabadzīgāko reģionu atzītu par NUTS2 reģionu.

Rezolūcija tika nosūtīta LR Valsts prezidentei V.Viķei-Freibergai, LR Saeimas priekšsēdētāji I.Ūdrei, LR Ministru prezidentam E.Repšem un Eiropas Komisijai, Brisele. Aicinājām veidot divus reģionus – Latgale kā atpalikušākais reģions, un Latvija. Arī uz šo priekšlikumu augstākās politiskās amatpersonas nereāgēja.

Ja minētās rezolūcijas 3.punkts tiktu atbalstīts, Latvija varētu sastāvēt no diviem NUTS 2 reģioniem: Latgale un pārējā Latvijas teritorija. No tā ieguvums būtu bijis daudz lielāks. Diez vai ar šādu administratīvi teritoriālo uzbūvi Latvijas reģioni būtu pieļāvuši Latvijas ekonomikas pārkāršanu 2007.gadā, arī 2008.-2009.gada globālā finanšu ekonomiskā krize Latvijai diezin vai būtu radījusi tik nopietnas sekas.

Ko darīt?

-Piekritu, ka risinājums ir nepieciešams. Lietuvas pieredze parāda, kāds ceļ mums ejams. Reformas kontekstā nepieciešama diskusija ne tikai par Administratīvi teritoriālo reformu, bet arī par Reģionālo un Valsts pārvaldes reformu. Jautājums jāskata globālāk - Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam kontekstā. Svarīgi ir runāt arī par nākamo 2021.-2027.gada ES programmēšanas periodu. Šīs reformas diskusijas ēnā nedrīkst palikt arī fakts, ka valdība negrib pārskatīt Eiropas Savienības Kohēzijas politikas fondu institucionālo sistēmu un piedāvā saglabāt veco 2014.-2020.gada plānošanas perioda ieviešanas sistēmas arhitektūru/modeli.

Kāpēc politiķi neieklausās speciālistu domās, neņem vērā pētījumus, priekšlikumus?

-Nezinu. Domāju, ka viss ir saistīts ar finanšu apgūšanu.

Tās ir milzīgas summas. Bija analoga “PHARE 2000” programma ar reģionālo pīeju, kur Latgale un Zemgale bija mērķreģioni. Šo iezīmēto naudu vairs nevarēja izmantot citiem mērķiem. Tad valdība acīmredzot saprata, ka kaut kas aši jāmaina, lai reģionālo aspektu nomainītu pret sektoriālo. Tas arī tika panākts. 2000.gada 21.novembra Ministru Kabineta sēdē tika noteikts ES “PHARE 2001” programmas līdzekļu sadalījums ekonomisko un sociālo apstākļu izlīdzināšanas projektam Latvijā. Zinot, ka tajā laikā ES palīdzības pamatzdevums bija kandidātvalstu sagatavošana darbam ar strukturālajiem fondiem, valdība nolēma ekonomiskajai un sociālajai izlīdzināšanai atvēlētos 9 miljonus eiro sadalīt atsevišķos piešķirumos gan četriem reģioniem, gan vienai nacionālai līmeņa programmai, gan vienai valdības programmai. Šāda līdzekļu sadrumstalošana pati par sevi jau ir mazefektīva, taču būtiskākā klūda bija tā,

ka tika pārkāpti ES akceptētie reģionālās politikas un strukturālo fondu darbības pamatprincipi. Sagatavojot “PHARE 2001” ekonomiskās un sociālās kohēzijas sadaļas finansējumu, bija jāizvēlas vai nu par pamatu īemt sektorālo (nozaru ministriju) vai arī teritoriālo (reģionu) pīeju. ES neparedzēja vienlaikus prioritātes atdošanu kā sektorālai, tā reģionālai pīeji. Reģionālā pīeja, kā zināms, tika izmantota, veidojot “PHARE 2000” programmu, kad par mērķa reģioniem tika izvēlēta Latgale un Zemgale. Vienlaikus piedāvātais gan reģionālais, gan sektorālais princips “PHARE 2001” programmas līdzekļu sadalē, bez šaubām bija iemesls ES paplašināšanas ģenerāldirektora Eneko Landaburū vēstulē minētam ieteikumam pārskatīt šo 2000.gada

21.novembra MK lēmumu. Bez tam vēstulei visai kategoriskā formā saturēja norādi, ka visa Latvijas teritorija būtu atzīstama par vienu NUTS 2 līmeņa reģionu. Te vairs nav ko piebilst, jo “geniali” tika realizēta pāreja no reģionālās pīejas uz sektorālo (papildus informāciju var sameklēt “Latvijas Vēstneša” 2000.gada 23.novembra publikācijā “Ziņu faili”).

Izklausās, ka politiķi nodarbojas ar kaitniecību?

-Negribu tā apgalvot. Nevaru vienīgi saprast, kāpēc tajā laikā nebija, arī šobrīd nav, diskusijas kā par novadu un reģionu lomu Latvijas ilgttermiņa attīstībā, tā arī par struktūrfondu resursu apguvi ES realizētās reģionālās politikas kontekstā. Ja būtu šī diskusija, tad varbūt nerastos jautājumi, kāpēc neveiksni piedzīvoja un pēc būtības netika pabeigta 2009.gada administratīvi teritoriālā reforma. Skaidrs, ka jau pirms desmit gadiem, kad izveidoja 119 pašvaldības, bija nepieciešams Latvijā izveidot divu līmeņu – novadu un reģionu - administrācijas. Ja arī šobrīd no politiķiem nevar sadzīrdēt argumentētus priekšlikumus reģionālās reformas sakarā, šie jautājumi, manuprāt, ir jāsāk risināt radikālāk, tostarp mainot vēlēšanu sistēmu. Piemēram, Lietuvā, un ne tikai Lietuvā, darbojas jauktā vēlēšanu sistēma. Lietuva savā ekonomiskajā un sociālajā attīstībā mūs sāk apsteigt. Interesants ir arī Dānijas piemērs, kad viņi no viena NUTS 2 reģiona savā valstī izveidoja piecus. Jājautā, kāpēc tas viņiem bija vajadzigs? Katrā ziņā viņi jau bija pazīstami ar mūsu 2001.gadā veiktais pētījums piedāvāto scenāriju. Ar to interesenti var iepazīties arī mūsu publicētajā monogrāfijā.

Un ‘nošpikoja’?

-Grūti pateikt. Viņiem, kā Latvijā līdz šim, arī bija viens NUTS2 reģions, tagad - pieci. Kam galva strādā, tie zina, ko dara.

Latvijai arī vajadzētu piecus?

-Pieliktu ar diviem. Viens reģions varētu būt Rīga, kas pārsniegusi 75% IKP uz vienu iedzīvotāju, otrs – pārējā Latvija. Tad, atgādinu vēlreiz, katram reģionam nākut mērķa finansējums. Katrs no Latvijas NUTS 3 reģioniem - Zemgale, Latgale, Vidzeme un Kurzeme - varētu strādāt līdzīgi kā ar “PHARE 2000” programmu.

Ja nekas nemainīsies, turpināsies valsts nevienmērīga attīstība?

-Pieļauju, ka tā arī būs. Palielināt teritorijas mērogus nozīmē,

ka perifērija paliek arvien tālāk un tālāk. Vai ceļi tiks uzlaboti? Maģistrālie acīmredzot jā, bet vietējās nozīmes diezin vai. Tagad spriež par vidusskolu likteni un veselības aprūpes sistēmu. Tas nozīmē, ka intelīgence kaut kādā veidā būs spiesta pārcelties dzivot vai uz centru, vai meklēt citu risinājumu – līdzīgi kā padomju laikos, kad viensētas virzīja uz ciematiem.

Turpinās valsts centralizācija?

-Tie, kuri šobrīd ir pie varas, ko teiks pēc tam, kad administratīvi teritoriālā reforma tiks realizēta, pat neskatoties uz to, ka 89 pašvaldības iebilst pret VARAM piedāvāto reformas risinājumu. Tāpat bija arī ar iepriekšējo reformu. Par to atbildīgo nav! Kas vairs atceras tā laika varas partijas un atbildīgās atslēgas figūras, kuras 2009.gadā panāca 119 administratīvo vienību izveidi? Šobrīd nepaliek skaidrs arī tas, kāpēc reforma piedāvā pilsētas statusu saglabāt tikai Rīgai un Jūrmalai.

Kā nodrošināt pēctecību, lai, mainoties valdībām, netiek mainītas arī attīstības konceptuālās nostāndnes?

-Ja būtu divu līmeņu pārvaldība, tas nozīmē, ka, piemēram, Latgales plānošanas reģiona vadība vislabāk zina, kur ieguldīt naudu - gan izglītībai, gan ceļiem, gan ārstniecības iestādēm utt. Topošai ATR nerедzu ekonomisko pamatojumu. Vienīgā sieviete, Nobela prēmijas laureāte ekonomikā Elionora Ostroma, savā laikā ir teikusi, ka arī kopienas pašas par sevi bez varas centralizācijas ir spējīgas būt pašprietekamas un pašattīstīties. To pierāda arī gadsimtu garumā sabiedrības attīstības vēsture. Šobrīd nevis centralizācija, bet decentralizācija ir nepieciešama. Nevajag uzskatīt, ka tās lielās un masīvās ir tikai konkurents.

Vēl viens interesants piemērs, kuram nerodu izskaidrojumu. Zināms, ka ES attiecības starp Eiropas Komisiju un dalibvalstīm tiek veidotas pēc Māstrihtas līgumā noteiktā Subsidiaritātes principa, kas paredz, ka augstākstāvošās valsts institūcijas neuzņemas veikt tās aktivitātes, kuras likumdošanas kārtībā ir pilnvarotas veikt pārvaldes līmenī, tad Latvijā, nezin kāpēc, no 2001.gada 21.martā Saeimā pieņemtā “Reģionālās attīstības likuma” 4.pantā uzskaitīto Reģionālās attīstības pamatprincipu sastāva ar 2011.gada 13.oktobrī Saeimā veiktajiem šī likuma grozījumiem, ir izslēgts 6. punktā nosauktais Subsidiaritātes princips (publiskās varas pienākumus pēc iespējas realizētā vara, kas atrodas vistuvāk personai un spēj nodrošināt pienākumu efektīvu īstenošanu zemākā pārvaldes līmenī). Savukārt 2002.gadā 6. jūnijā LR Saeimā pieņemtā Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.pantā uzskaitīto Valsts pārvaldes principu sastāvā tas ir atstāts.

Kāpēc?

-Grūti man to komentēt. Acīmredzot grozījumiem “Reģionālās attīstības likumā” bija arī kāds zemteksts. Bet, lai nodrošinātu izpratni par reģionu būtību, Latvijā ieteiku noorganizēt konferenci un paaicināt profesionāļus (valsts pārvaldes specialistus, zinātniekus, nozaru un reģionu pārstāvju), piemēram, no Holandes, Zviedrijas, Somijas, Polijas, kuri nodarbojas ar NUTS2 reģioniem. To jau sen vajadzēja darīt – ja reiz netic pašmāju speciālistiem, tad varbūt ieklausītos ārvalstu profesionāļu paustajās domās, argumentos un secinājumos.

Monogrāfijā uzdevāt jautājumu - kāds liktenis turpmāk sagaida Latviju?

-Manā izpratnē problēmas ir arī valsts parādā. Piemēram, 2016.gada beigās Latvijas vispārējās valdības parāds veidoja aptuveni 10,09 miljardus eiro jeb 40,6% no IKP, bet uz vienu iedzīvotāju - aptuveni 5,1 tūkstoši eiro. Šobrīd valsts ir aizņēmusies naudu, kuras atmaksas termiņš sniedzas līdz pat 2048.gadam. Šajā laikā mums būs jāatdod milzīgas summas, plus vēl jāsedz valsts parāda apkalpošanas izdevumi. 2018.gadā valsts parāda procentu izdevumi tika plānoti 234 milj. eiro apmērā. Ko tas nozīmē? Parādu tik un tā nāksies atmaksāt, un to maksāt būs spiesti arī šo politiku bērni un mazbērni, kuri pat vēl nav dzimuši.

Sarunu noslēdzam uz skumjas noti...

-Kas būs pozitīvs no ATR? Ekonomisko pamatojumu nerēdz, skolas likvidē, slimnīcas apvieno... Kur paliek Latvijas nodokļu maksātāju nauda, ja tās pat pie šādiem ekonomiskās izaugsmes tempiem valstij nepietiek? Tomēr gribas cerēt, ka reformas sagatavošanai atvēlētais laiks tiks produktīvi izmantots, piedāvātie risinājumi būs ar augstu pievienoto vērtību un tā ilgtermiņā kalpos sabiedrības interešu apmierināšanai.

Sagatavoja E.Gabranovs

Lasītājs jautā

“Kādēļ nepieņēma sīknaudu?”

Uz laikraksta “Vaduguns” autoatbildētāju piezvanija balvenietis, kurš pastāstīja par gadījumu Balvu novada pašvaldības aģentūras “SAN - TEX” komunālo maksājumu norēķinu centrā.

“Naudīņa ir tāda, kāda tā ir”

“Pagājušajā ceturtdienā ap pulksten 11 devos uz “SAN - TEX” komunālo maksājumu norēķinu centru Balvos, lai samaksātu ikmēneša maksājumu par patērieto ūdeni. Summa samaksai bija 5,88 eiro + 35 eirocenti komisijas nauda. Vēlējos norēķināties sīknaudā, dodot piecu, divu un viena eirocenta monētas. Tomēr sīknaudu pretī nejēma. Kāpēc tā? Absoluti neko ļaunu nebija domājis. Pensionāriem tācū tās naudiņas ir tik, cik tās ir, un kāda tā ir. Naudīņu krājam no viena mēneša līdz otram un, kā saka, nauda no rokas uzreiz mutē! Nemot vērā šo situāciju, pagaidām par izlietoto ūdeni vēl neesmu norēķinājies (saruna notika pagājušajā piektdienā – aut.pieb.). Protams, noteikti būs jāsamaksā un, ja reiz izveidojās tāda situācija, tas būs jādara ar lielākām naudaszīmēm. Tomēr tas, ka no manis nepieņēma sīknaudu, manuprāt, noteikti nav pareiza rīcība,” uzskata vīrietis.

Bankai jāmaksā komisijas nauda

Pašvaldības aģentūras “SAN-TEX” komunālo maksājumu norēķinu centra darbinieki skaidro, ka šis nebija pirmais gadījums, kad rakstā minētais klients vēlējās norēķināties sīknaudā. Tāpat bija arī kādā citā reizē iepriekš, kad norēķinu centra darbinieki no vīrieša sīknaudu tomēr pieņēma. “Kādēļ to neizdarījām šoreiz? Mums ir noteikts limits maiņas naudai, kas jāatstāj kasē. Līdz ar to konkrēta naudas summa monētās kasē paliek. Savukārt katras darbdienas beigās iekāsto naudu nogādājam bankā - gan papīra naudu, gan monētas. Tomēr, ja bankā gribam iemaksāt vairāk nekā 20 monētas (vienalga, pa vienam, diviem, pieciem, desmit, divdesmit, piecdesmit eirocentiem vai vienam eiro gabalā), tad uzņēmumam papildus jāmaksā bankas noteiktā 10 procentu komisijas nauda no konkrētās summas. Šī iemesla dēļ arī paši cilvēki nevēlas uz banku nest vairāk par 20 monētām, jo tad viņiem būs jāmaksā komisijas nauda. Protams, ir arī gadījumi, kad situācija ir gluži pretēja - klientiem nepieciešams izdot sīknaudu, bet tās nav nepieciešamā daudzumā. Šādās rezēs dodamies uz banku un papīra naudu mainām pret sīknaudu. Situācijas ir visdažādākās, kas ir pilnīgi normāli. Lai vai kā, protams, iespēju robežas sīknaudu pieņemam, cik nu vien varam. Tomēr, ja dotajā brīdī kasē jau tā ir liels daudzums sīknaudas, gluži vienkārši ar izpratni jāizturas pret to, ka papildus sīknaudu pieņemt vairs nevaram. Tādēļ arī rodas situācijas, kad kādā no reizēm sīknaudu pieņemam, citreiz - nē. Viens no risinājumiem ir sīknaudu pret lielākām naudaszīmēm

samaņīt, izmantojot pašu personīgo naudu. To arī darām, bet tā arī ne vienmēr var atrisināt situāciju. Jebkurā gadījumā šoreiz tiešām no vīrieša nevarējām pieņemt visu summu sīknaudā. Paskaidrojām, ka sīknaudā varam pieņemt daļu no summas, bet vīrietis atteicās. Protams, no klientiem jāpieņem arī sīknauda. Tīri cilvēcīgi mēs šādās rezēs saprotam ikvienu iedzīvotāju. Tomēr aicinām cilvēkus saprast arī mūs, jo regulāri nest uz banku sīknaudu un maksāt bankai komisijas naudu arī nevaram. Bija arī gadījums, kad vienreiz kāds uz norēķinu centru viena eiro monētās atnesa 300 eiro. Zvanīju uzņēmuma grāmatvedībai un jautāju, ko šādā situācijā darīt? Ja šo summu monētās nestu uz banku, tad uzņēmumam bankai no šīs naudas summas desmit procenti būtu jāsamaksā komisijas naudā. Turklat mūsu rīcībā nav arī naudas skaitāmās mašīnas, un ja atnes bundžu, kas pilna ar sīknaudu... Tas rada neērtības citiem klientiem, kuri gaida rinda. Patiesām joti atvainojamies rakstā minētajam vīrietim par izveidojušos situāciju un ikvienu aicinām uz savstarpēju sapratni naudas dārījumos turpmāk,” aicina norēķinu centra darbinieki.

Paredzēts sods, bet ne viss ir tik viennozīmīgi

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 160.1.pants par atteikšanos pieņemt oficiālajā agroziņā esošās naudas zīmes paredz naudas sodu. Proti, par atteikšanos pieņemt oficiālajā agroziņā esošās naudas zīmes kā likumīgus maksāšanas līdzekļus maksājumiem valsts budžetā un pašvaldību budžetos, samaksai par precēm un pakalpojumiem, izņemot gadījumus, kad likumi un citi normatīvie akti nosaka citus maksāšanas līdzekļus, uzliek naudas sodu līdz 70 eiro. Savukārt par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda piemērošanas, uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim līdz 140 eiro, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedribās vai bez tā.

Protams, kā tas nereti mēdz būt, ne vienmēr viss ir viennozīmīgi. Piemēram, pagājušā gada pavasarī ziņu portāls “delfi.lv” ziņoja par gadījumu tirdzniecības centrā Rīgā, kad kafejnīcas bārmenis no klienta nepieņēma 4,90 eiro piecu eirocentu monētās. Patēriņātās tiesību aizsardzības centrs (PTAC) skaidroja, ka tas, pieņemt vai nepieņemt lielu daudzumu sīknaudas, atkarīgs no uzņēmuma politikas. Tajā pašā laikā PTAC atsaucās uz Eiropā spēkā esošu regulu, kas nosaka: “Nevienai personai, izņemot emisijas iestādi, un personām, kas īpaši norādītas emisijas dalībvalsts tiesību aktos, nav pienākuma katrā atsevišķā maksājumā pieņemt vairāk nekā 50 monētas.”

Lai vai kā, jāpiekrit viedoklim, ka likums, protams, ir likums. Tas jāievēro. Tomēr bez dažādām juridiskām niansēm,

Atgriežoties pie publicētā

Savā acī baļķi nerēdz, citā – skabargu!

Pēc 30.augustā laikrakstā publicētā raksta “Jau-nieteit par slepkavību – 11 gadi cietumā” redakcijā gri-ezās par slepkavību notiesātās bērzkalnietes Lauras Bu-kovskas vecmamma Vita Štokne.

Viņa nebija mierā ar to, ko laikrakstam teica nogalinātā puiša Kaspara Jeromāna māte Silvija Jeromāne. “Kad tiesas zālē mana mazmeita viņai prasīja piedošanu par Kaspara slepkavību, Silvija pateica, nē – dēļa slepkavību viņa piedot nevar un vēl pirms tam bija paziņojuši, ka Laura pelnījusi mūža ieslodzījumu. Bet arī es nevaru piedot Silvijas dēlam Dainim, kurš iesaistīts traģiskā notikumā, kurā pirms gada 8.septembrī gāja bojā Lauras mamma, mana meita Inga. Dainis vēl joprojām ir uz brīvām kājām, izmeklēšana ilgst jau gadu, nomainījies izmeklētājs, bet lieta joprojām nav nodota prokuratūrai. Laura vismaz atzina savu vainu un pēc traģiskā notikuma pati izsauca policiju. Savukārt Silvijas dēls Dainis atstāja trīs bērnus par bāreņiem – bez mātes un, kaut arī jau pagājis vairāk nekā gads, kopš Ingas vairs nav šai saulē, joprojām ne man, ne Laurai piedošanu nav prasījis. Silvijai par nogalināto dēlu sāp sirds. Bet man sirds nesāpēja, kad

pēkšņi vienā dienā paliku bez meitas? Laurai sirds nesāpēja, tik traģiski zaudējot mammu? Laura notikušo izlabot vairs nevar un neviena spēkos vairs nav neko mainīt... Diemžēl. Mana mazmeita savu sodu jau saņem. Bet par saviem darbiem būs jāatbild arī Silvijas dēlam Dainim. Agri vai vēlu, bet es zinu, ka tas notiks,” teica Vita Štokne.

Atgādinām, ka 27.februārī Valsts policijas Balvu iecirknī uzsāka kriminālprocesu par to, ka Balvu novada Bērzkalnes pagastā mežā atrada 29 gadus jaunā Kaspara Jeromāna līķi ar vardarbigas nāves pazīmēm - dažāda rakstura brūcēm kermenī. Nākamajā dienā pēc notikušā aizturēja trīs personas - Lauru Bukovsku un viņas brāļus Jāni un Juri Bukovskus. Iepriekš visas trīs personas bija nonākušas policijas redzeslokā. Savukārt, kā informē Latvijas Republikas Prokuratūra, visi trīs apsūdzētie personīgas nepatikas vadīti pret savu pazīju, kopīgi lietojot alkoholu, sāka viiju sist, sasēja rokas un kājas, izveda viiju no mājas un noguldīja uz ledusskapja durvīm. “Pēc tam viji vīrieti aizvilkta līdz netālu esošajam mežam, kur turpināja sist. Pēc kāda laika jaunā sieviete parādīja cirvi un sītu cietušajam pa galvu un kermenī. Rezultātā viņa noslepkavoja vīrieti,” informēja prokuratūra. Izskatot kriminālletu, tiesa nolēma Lauru Bukovsku sodīt ar brīvības atņemšanu uz 11 gadiem un sešiem mēnešiem, savukārt abiem Lauras brāļiem piesprieda astoņu mēnešu cietumsodu.

normām un noteikumiem, jebkurā gadījumā ikviens no pusēm dārījumos ar naudu nepieciešams izrādīt arī savstarpēju izpratni un iespēju robežas censties nerīkoties tā, ka tas citiem var sagādāt grūtības.

Lūdz atsaukties!

Nozog kokmateriālu

Kāds iedzīvotājs lūdz atsaukties ikvienu, kurš no 17.septembra vakara līdz 19.septembra rītam ceļa posmā Balvi - Vilāka, pieturvietas “Stompaki” ceļa kreisajā pusē, varētu būt redzējis kokvedēju, kas stāvēja uz vietas, grozījās vai krāva iekšā kokmateriālu. Kokmateriāls ir nozagts. Par notikušo pazīnīts policijai.

Informē robežsardze

Vilākas pārvaldes dāmām zelts un sudrabs

14.septembrī Valsts robežsardzes koledžas Profesionālās un taktiskās apmācības centra mācību poligonā “Janopole” notika XIV Starptautiskās kinologu biatlona sacensības “Latvija 2019”.

Tajās piedalījās 34 Valsts robežsardzes (VRS) teritoriālo pārvalžu, Valsts robežsardzes koledžas, Ieslodzījuma vietu pārvaldes, Valsts ieņēmumu dienesta, Baltkrievijas, Moldovas, Igaunijas un Lietuvas robežsardzības iestāžu kinologi ar dienesta suniem, kā arī 37 civilie Latvijas kinologi ar suniem. Sacensības notika četrās kategorijās: “Profesionālā klase A” - Latvijas un citu valstu tiesībsargājošo iestāžu kinologi ar suniem, kuri apmācīti atvairīt uzbrukumu un kost aizsargkostīmā; “Profesionālā klase B” - Latvijas un citu valstu tiesībsargājošo iestāžu kinologi ar suniem, kuri nav apmācīti atvairīt uzbrukumu un kost aizsargkostīmā; “Tautas klase A” - civilie sunu sporta cienītāji ar suniem, kuri apmācīti atvairīt uzbrukumu un kost aizsargpiedurknē; “Tautas klase B” - civilie sunu sporta cienītāji ar suniem, kuri nav apmācīti atvairīt uzbrukumu un kost aizsargpiedurknē.

Sacensībās ar lieliskiem rezultātiem startēja arī VRS Vilākas pārvaldes amatpersonas. Individuālajā vērtējumā “Profesionālajā klasē A” sieviešu konkurencē 1.vietu izcīnīja ZANDA MIHAJOVA ar dienesta suni “Brianas Robežas Sargs”. Savukārt individuālajā vērtējumā “Profesionālajā klasē B” sieviešu konkurencē 2.vietu ieguva SANTA PROLE ar dienesta suni “Upsi Robežas Sargs”.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Foto - A.Ločmelis

Plaujas svētki Ates dzirnavās

Zīļu vainags pēc sentēvu metodes

Rudens nāk sētiņā... Ar dāsnu ražu, pilnām klētīm un arī tumšām un drēgnām novakarēm. Tradicionāla šajā laikā ir rosme kaimiņnovada Atē, kur ļaudis brauc satikties ne tikai, lai atpūstos, bet arī uzzinātu ko jaunu un paši pieliktu roku dažādos darbos. Sevišķi noderīgi te pabūt kopā ģimenei ar bērniem, kuri, iespējams, pirmo reizi var tuvplānā redzēt zirgu, apskatīt senas darba mašīnas un izbaudīt mēlnās rījas noskaņu. Ates plaujas svētki ir vērtīga tradīcija, ne velti starp apmeklētājiem pasākumā redzēja arī Balvu un citu mūspuses novadu cilvēkus.

Ates dzirnavu pagalmā skatu piesaistīja gados jauns vīrietis ar bizītē saņemtiem matiem. Viņa rokas darbojās ūdens vannītē, cilājot kaut ko līdzīgu šķiedrai. Kas tur top? Izrādās, kaņepes var izmantot ne tikai vēdera baudai, ceļot galda kaņepju eļļu, sviestu vai kaņepes kā garšvielu, un vēl citādi. Ir arī citi varianti, kā tās pārvērst noderīgos produktos. Andris Višņevskis Viljānu novadā kaņepes audzē aptuveni hektāra platībā. Pēc vairāku gadu eksperimentiem šis viņam ir pirmais gads, kā pats uzskata, kad saimniecība izgājusi no hobija limeņa. Andris atklāja: "Paši audzējam, paši arī ražojam pārtikas un nepārtikas kaņepju produkciju un pārdodam. Turklat nodarbojamies arī ar tūrismu un vadām meistarīklases."

Ja aizbrauktu uz Viljānu novada "Gulbjiem", tad šo kaņepju pārstrādes daudzveidību redzētu pašu acīm. Atē Andris rādīja, kā top papīrs no kaņepju šķiedras. Šķiedru vispirms samal, tad mērcē ūdens vannītā, pēc tam ar speciālu sietiņu šķiedru uzķer, nosusina, izžāvē, pēc briža jau ir tapis pelēkas krāsas papīrs. Kāpēc tas vajadzigs? Andris stāstīja: "Lai izbeigtu cirst mežus. Kaņepes var izaudzēt trīs mēnešos, var iegūt sēklas, šķiedru, spalus. Papīrs ir tikai viens no vērtīgiem produktiem, ko var iegūt no kaņepēm." Viņu saimniecība praktiķe arī siltināmā materiāla – kaņepju betona ražošanu. Ar to viņi patlaban siltina paši savu dzīvojamo māju, un pēc kāda laika tā būs nosiltināta pilnībā. Andris teic, ka kaņepju betons Latvijā kļūst arvien atpazīstamāks un pieprasītāks būvniecības materiāls.

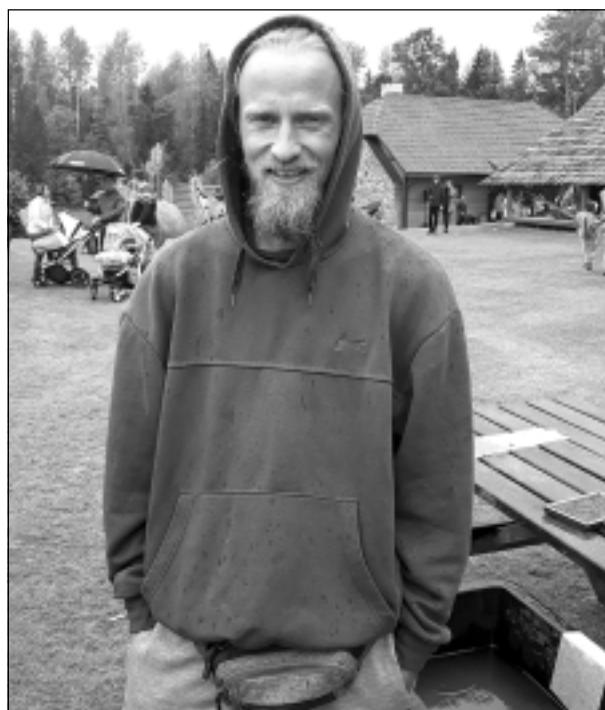
Pēc ciemošanās Atē gribas jautāt, vai zināt, kas ir koku vilna un ko ar to dara? Ritvars Točs no Madonas šādu dzīves prasmi un tās praktisku pielietojumu smēlies latvju tautas senās gudrībās. Viņš prot savākt koku šķiedras, ko iegūst, pielietojot pacietīgu roku darbu, mazgājot, žāvējot, sukājot koku mizu, līdz tiek pie smalka, vilnveidīga materiāla, ko tālāk var pīt, vērpt, aust, adīt, izgatavojot praktiska pielietojuma lietas. Agrāk mūsu senči taču valkāja tādas bikses, brunčus un citas drēbes, prazdami sevi apgērbt gandrīz no nekā. Ritvars stāsta, ka jau Romas hronikās pieminēts vītola baltais audums, ar ko staigājuši priesteri. Koku vilnas procesu parasti iesāk vēlā rudenī vai ziemā, nemot vērā konkrētā koka sugu. No vītolas vai baltā kārkla šķiedru iegūst aukstajos mēnešos gaisa temperatūrā līdz mīnus 15 grādiem pēc Celsija. Lai iegūtu no apses vai ozola, pait pat gads, jo miza vispirms ir jāraudzē. Ozols ir pats siltākais materiāls, kas ziemas laikā sargā rokas vai kājas lielā salā. Tādai cepurei vai cimdiem vējš cauri nepūšot. Zinātājs stāstīja: "Arī no mežābeles, pat no nātrēm, var pagatavot pievilcīgus audumus. Madonas arheologi ir atraduši 800 gadus vecas villaines fragmentu, kas darināts no mežābeles. Vērtīga ir apses vilna, ne velti agrāk cilvēki šādus apgērbus valkāja, jo apse palidzēja stiprināt veselību. ļoti skaista ir ievas vilna – oranžīgos tonos, arī egle dod skaistu toni."

Plaujas svētkos ļauts ikviename, ja tikai pats vēlas, iemēģināt roku kādā darbā. Tad var saprast, ko nozīmē kulstīt linus, malt graudus, griežot smago dzirnakmeni, mazgāt veļu ar zlepēm, strādāt smēdē un darit vēl citus darbus. Todien dzirnavās čakli strādāja pulks ļaužu, paligos bija arī zirgs, kurš nenoguris staigāja pa apli, lai strādnieka pavadībā kulstītu linus, līdz stiebri kļuva miksti.

Birst milti, birst. Klēts priekšā strādāja malējas un priečājās par bīdeļmiltu birumiņu. Starp viņām bija Dace Riņķe, ikdienas darbā logopēde. Ko viņai nozīmē Plaujas svētki? Dace teica: "Bez šī pasākuma Ates dzirnavās kaut kā ļoti pietrūktu. Tad rudens vairs neatnāktu ar darbu nobeigumu. Dzirnavās ļoti patīk gan bērniem, gan pieaugušajiem. Vasarašas notiek nometnes. Kur vēl var atrast ekskluzīvu iespēju gulēt sienā?"

Ates dzirnavās. Plaujas svētkos, kas notiek septembra otrajā sestdienā, var atcerēties mūsu senču darba prasmes un ieražas.

Kaņepju audzētājs un dažādu produktu ražotājs. Uz jautājumu, kāda ir cilvēku pirmā reakcija, uzzinot par kaņepēm, Andris Višņevskis atzina, ka parasti viņi smaida, jo pirmā iztēle taču saistās ar vieglajām narkotikām.

No koku vilnas. Meistrs Ritvars Točs četrus gadus praktiķe koku vilnas iegūvi un darina dažādus izstrādājumus ar praktisku pielietojumu.

Zīļu vainags pēc sentēvu metodes. Vērtīgi būsot Ropažos ieplānotie zīļu vainagu darināšanas kursi. Tur mācis gatavot istos zīļu vainagus pēc sentēvu metodes. Savērps ozolu vilnu, darinās vainagu un izšūs to ar baltiem nātres diegiem. Sanākot skaisti dabīgie zīļu vainagi, par kuriem interesi izrādījuši dziesmu un deju svētku dalībnieki, - stāstīja Ritvars Točs.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Dažādi

**UZMANĪBU, UZMANĪBU!!!
Mēbelu salonā "JUTA"**

→ ielā 63/65, Balvos (t/c LABAIS, 2.- 3. stāvā)

**Jauns paklāju pievedums!
Akcijas cenas!**

Liels krāsu un izmēru sortiments. Piegāde pilsētas robežas bez maksas.

Laipni gaidīti mūs salonā, Brīvības ielā 63/65, t/c "Labadis".

Veiksmīgus pirkumus!

Lielā krāsu un izmēru sortiments. Piegāde pilsētas robežas bez maksas.

Laipni gaidīti mūs salonā, Brīvības ielā 63/65, t/c "Labadis".

Veiksmīgus pirkumus!

**4.oktobrī no plkst. 8.00
RUDENS
GADATIRGUS
REKOVĀ
(stāvlaukumā pie KC "Rekova")**

Piedāvā krūmgrieža pakalpojumus - jaunaudžu kopšana, krūmāju izciņšana no meliorācijas grāvjiem un aizaugušām platībām.

Tālr. 28248389.

Spiežam ābolu sulu Kubulos, 0,20 EUR/litrs, ar pasterizāciju un pildīšanu 0,50 EUR/litrs.

Tālr. 27004732.

Pievē smilti, šķembas, melnzemi.

Tālr. 25685918.

Forvardera pakalpojumi.
Vedam cirsmas un apaugumus.

Tālr. 26108508.

Ierīko ūdensvadus, kabeļus,
kanalizāciju.
Tālr. 25685918.

Sertificēts MEŽA TAKSATORS -
STIGOŠANA, DASTOŠANA.
Zvanīt 28358514.

Meklē cilvēku ar iepriekšēju
pieredzi darbā ceļniecībā
(mūrēšana, flīzēšana un citi darbi).
Sikāk pa tālr. 28620146.

Eiropas kultūras mantojuma dienas

Īpašs apgaismojums un ērģeļu skaņas Viļakas katoļu baznīcā

13. un 15.septembrī Viļakas katoļu baznīcas apmeklētājiem bija unikāla iespēja redzēt Eiropas kultūras mantojuma dienu karogu, kas ir Eiropas Savienības karogs, kuram uzlikts balts horizonts. Tas veidots no mājām, baznīcas torņa, aizsardzības torņa un kupola, tādējādi atspoguļojot Eiropas kultūras mantojuma daudzveidību. Šogad Eiropas kultūras mantojuma dienu galvenā tēma bija restaurācija.

13.septembrī pēc vakara Svētās Mises baznīcas apmeklētāji varēja noklausīties skaisto un garīgi piepildito ērģelnieces Initas Raginskas un solistes, vijolnieces Raivitas Raginskas koncertu. Pēc tā noklausījāmies restauratores Vitas Upenieces lekciju "Restaurācijas dievišķā puse", kuras laikā jaunā restauratore iepazīstināja klātesošos ar restauratora profesijas uzvedumiem, pienākumiem un atbildību. Vita Upeniece nāk no Preiļiem, vidējā izglītība iegūta Preiļu ģimnāzijā. 2019.gadā absolvējusi Latvijas mākslas akadēmiju, iegūstot maģistra grādu restaurācijā. Jaunā restauratore ir specializējusies ikonu un stāngleznu restaurācijā. Restauratora darba pieredzi ir ieguvusi, strādājot Latvijā un arī Tallinā. "Restauratora galvenais uzdevums ir apturēt procesus, kas nelabvēlīgi ietekmē objektu, un restaurēt tā, lai turpmākās paaudzes varētu redzēt to, ko mūsu senči ir izveidojoši. Restaurācijā arī ir 10 bauši, kas jāievēro katram restauratoram. Viens no tiem ir: "Atceries, ka nevis objekts, bet darbs ir tas, kas rāda restauratora spējas." Restauratora darbu veido izpēte, izpētām objektus pat ar rentgenu, lai redzētu slāņus, pētām ar lupu un mikroskopu. Strādājam sadarbībā ar citiem, pētot analogu autoru darbus, rokrakstus, konsultējamies, apgūstam jaunas metodes un iesaitāmies arī finansēju-

ma piesaistē jauniem objektiem," pastāstīja Vita Upeniece un novēlēja Viļakas katoļu baznīcā piesaistīt tikai pašus labākos restauratorus. "Lai nav Jums jāpiedzīvo slikti pie-mēri," piebilda Vita Upeniece. Noslēgumā visiem dalībniekiem bija iespēja apskatīties skaisto un romantisko nākotnes baznīcas apgaismojumu.

Svētdienā Svēto Misi apmeklēja ne tikai Viļakas novada iedzīvotāji, bet arī viesi no Preiļiem, Dagdas, Balviem un citām vietām. Cilvēku uzmanību piesaistīja ērģelmuzikas koncerts "Soli Deogloria - Vienīgi Dievam gods", kurā ērģeles spēlēja Jacinta Ciganoviča un dziedāja baritons Andris Bižāns no Aglonas. Prāvests Guntars Skutels bija savījot, jo parasti mēs steidzāmies uz Aglonu, tāpēc bija ļoti priecīgs, ka 15.septembrī Viļakā viesojās mākslinieki no Aglonas. Daudzveidīgajā koncerta programmā klausītājiem bija iespēja noklausīties repertuāru no ērģeļu klasikas - Johānu Sebastjanu Bahu - līdz pirmatskaņojumam Renāta Cvečkovska "133. Dāvida dziesmai". Ērģelniece Jacinta teica atzinīgus vārdus, ka Viļakas katoļu draudze ir uzsākusi darbu pie ērģeļu restaurācijas, lai arī darāmā darba vēl ir ļoti daudz, lai ērģeles skanētu tā, kā tās skanējušas, kad tika uzbūvētas. Taču Viļaka ir uz pareizā ceļa. Jacinta Ciganoviča cer, ka jaunie latviešu komponisti radīs jaunus skaņdarbus ērģelēm, jo gribētos, lai ir plašāks materiāls, ko var nospēlēt uz ērģelēm. Viļakas Romas katoļu draudzes prāvests Guntars Skutels ir pateicīgs Dievam par saņemto prieku Eiropas kultūras mantojuma dienās, pateicīgs visiem, kuri ar lūgšanām, ziedojušiem, brīvprātīgo darbu un labiem nodomiem atbalsta Viļakas katoļu baznīcas restaurācijas un saimniecības darbus, lai Ziemeļlatgales pērle mirdzētu dievišķā gaismā!

VINETA ZELTKALNE

Foto - V.Zeltkalne

Viļakas Romas katoļu baznīcā. Prāvests Guntars Skutels un priesteris Felikss Šnevels Eiropas kultūras mantojuma dienās Viļakas katoļu baznīcā.

Foto - V.Zeltkalne

Gandarījums par paveikto. Viļakas Romas katoļu draudzes prāvests Guntars Skutels (no kreisās), ērģelniece Jacinta Ciganoviča, baritons Andris Bižāns, ērģelnieces asistente Anna Briška un Viļakas Romas katoļu draudzes vecākā, ērģelniece Inīta Raginska ir gandarīti, ka Eiropas kultūras mantojuma dienas aizvadītas saturīgi.

Atceries! Pagājuši jau deviņi abonēšanas mēneši!

**Pārliecinies,
vai abonēji**

aduguni!?

Apsveikums

Šī diena lai ir skaistāka par citām,
Šī diena tikai viena gadā aust,
Lai spēka pietiek katram dienas ritam,
Lai katrs rīts kā skaisti ziedi plaukst.

Ritiņai un Vitiņai!

Sirsnīgi sveicam skaistajā jubilejā! Vēlam labu veselību,
laimi, veiksmi visās dzīves jomās.

Zentas ģimene

Izsoles

**Rugāju novada dome (turpmāk – Dome) izsludina
atklātās mutiskās izsolēs ar augšupejošu soli šādus
nekustamos ipašumus:**

“Mežgravas”, kadastra Nr. 3874 003 0038 kas sastāv no vienas zemes vienības ar kopējo platību 6,40 ha, atrodas Rugāju novada Rugāju pagastā. Izsoles sākotnējā cena ir EUR 4455,10. Izsoles solis – EUR 100.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Rugāju novada pašvaldības mājaslapā www.rugaji.lv vai Domē, Kurmenes ielā 48, Rugājos, katra darba dienu no 9.00 līdz 17.00, interesenti var arī apskatīt izsolāmo objektu.

Izsoles pretendenti pieteikumu dalībai izsolē var iesniegt Domē ne vēlāk kā līdz 2019.gada 30.oktobra plkst.9.40. Visiem pretendentiem jāiemaksā reģistrācijas maksa EUR 10 un nodrošinājuma nauda 10% apmērā no izsoles sākumcenas EUR 445,51 Domes norēķinu kontā reģ. Nr.90009116736, AS Citadele banka, kods: PARXLV22, konta Nr. LV73PARX0012628470001. Nosolitājam sava piedāvātā augstākā summa jāsamaksā ar atlīko maksājumu, sadalot to divās daļās, norēķinoties līdz 2019.gada 13.novembrim.

Izsole notiks Domes sēžu zālē, Kurmenes ielā 48, Rugājos, Rugāju pagastā, Rugāju novadā, **2019. gada 30. oktobrī plkst. 10.10.** Tālrunis informācijai: 27850898, L.Melnace.

“Laukāres”, kadastra Nr. 3864 007 0210, kas sastāv no vienas zemes vienības ar kopējo platību 6,96 ha, atrodas Rugāju novada Lazdukalna pagastā. Izsoles sākotnējā cena ir EUR 12 878,58. Izsoles solis – EUR 100.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Rugāju novada pašvaldības mājaslapā www.rugaji.lv vai Domē, Kurmenes ielā 48, Rugājos, katra darba dienu no 9.00 līdz 17.00, interesenti var arī apskatīt izsolāmo objektu.

Izsoles pretendenti pieteikumu dalībai izsolē var iesniegt Domē ne vēlāk kā līdz 2019.gada 30.oktobra plkst.10.00. Visiem pretendentiem jāiemaksā reģistrācijas maksa EUR 10 un nodrošinājuma nauda 10% apmērā no izsoles sākumcenas EUR 1287,86 Domes norēķinu kontā reģ. Nr.90009116736, AS Citadele banka, kods: PARXLV22, konta Nr. LV73PARX0012628470001. Nosolitājam sava piedāvātā augstākā summa jāsamaksā ar atlīko maksājumu, sadalot to divās daļās, norēķinoties līdz 2019.gada 13.novembrim.

Izsole notiks Domes sēžu zālē, Kurmenes ielā 48, Rugājos, Rugāju pagastā, Rugāju novadā, **2019. gada 30. oktobrī plkst. 10.30.** Tālrunis informācijai: 27850898, L.Melnace.

“Pagasts Nr.4”, kadastra Nr. 3864 008 0259 kas sastāv no vienas zemes vienības ar kopējo platību 64,35 ha, atrodas Rugāju novada Lazdukalna pagastā. Izsoles sākotnējā cena ir EUR 106 000,41. Izsoles solis – EUR 500.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Rugāju novada pašvaldības mājaslapā www.rugaji.lv vai Domē, Kurmenes ielā 48, Rugājos, katra darba dienu no 9.00 līdz 17.00, interesenti var arī apskatīt izsolāmo objektu.

Izsoles pretendenti pieteikumu dalībai izsolē var iesniegt Domē ne vēlāk kā līdz 2019.gada 30.oktobra plkst.10.30. Visiem pretendentiem jāiemaksā reģistrācijas maksa EUR 50 un nodrošinājuma nauda 10% apmērā no izsoles sākumcenas EUR 10 600,04 Domes norēķinu kontā reģ. Nr.90009116736, AS Citadele banka, kods: PARXLV22, konta Nr. LV73PARX0012628470001. Nosolitājam sava piedāvātā augstākā summa jāsamaksā ar atlīko maksājumu, sadalot to divās daļās, norēķinoties līdz 2019.gada 13. novembrim.

Izsole notiks Domes sēžu zālē, Kurmenes ielā 48, Rugājos, Rugāju pagastā, Rugāju novadā, **2019. gada 30. oktobrī plkst. 11.00.** Tālrunis informācijai: 27850898, L.Melnace.

Pērk

**Z.s “Strautiņi”
iepērk mājlopus.**
samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
- AUGSTAS CENAS
- SAMAKSA TŪLITĒJA
- ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsstrade.lv

Iepērk ābolus sulai Kubulos,
50 EUR/tonna. Tālr. 27004732.

Iepērk ābulus. Braucam pakalj.
Tālr. 27311389.

Pērk ābulus sulai.
Tālr. 26094475.

Pērk apaugumus. Tālr. 26211223.

Pērk meža ipašumu, var būt arī
dalēji izstrādāts. Interesē 5-300 ha.
Tālr. 29406735.

Pārdod

Pārdod lopbarības kartupeļus
Gulbenes novadā.
Cena 0,05 EUR /kg.
Tālr. 26114987.

Pārdod cidonijas. Tālr. 26253064.

Skaldīta malka ar piegādi,
4,5 m³ - EUR 155.
Tālr. 29418841.

Pārdod 3 m malku, ar piegādi.
Alksnis - 28 euro/m³.
Minimālais apjoms 20 m³.
Tālr. 26760065.

Skaldīta malka. Cena
23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms
- 7 berkubi. Ir sausa.
Tālr. 25543700.

Pārdod zāģmateriālus, 150 EUR/m³.
Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku, arī sausa.
Tālr. 29166439.

Pārdod kūtsmēslus.
Tālr. 26431999.

Jaunputni, dējējvistas. Piegāde.
Tālr. 29424509.

Pārdod XX krustojuma telīti,
3 nedēļas veca, Briežuciema
pagastā. Tālr. 27858748.

Pārdod slaucamu govi (ir izvēle) un
divas telītes (2 mēn. vecas).
Tālr. 62304588, 29536961.

Pārdod grūsnu telī; lopbarības
kartupeļus. Tālr. 26131609.

Pārdod sienu rullos.
Tālr. 26374897.

Pārdod jaunas koka kastes.
Tālr. 29329145.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus,
cirsmas. Tālr. 29433000.

Vēlas nopirk lauku māju (laukos)
ar zemi un mežu klusā vietā, meža
nostūri. Tālr. 25302291.

SIA “Senlejas” iepērk liellopus, teļus.
BIO liellopiem augstas cenas.
Samaksa tūlitēja. Tālr. 62003939.

SIA “PRIEDES AG” par augstām
cenām iepērk mežā pie ceļa visa
veida apāļkokus.
Tālr. 26760065, 26993794.

Pērk zemi ar mežu, jaunaudzes.
Tālr. 26630249.

Pērk mežu ar zemi un cirsmas.
Tālr. 27876697.

“Craftwood” PĒRK MEŽA
IPAŠUMUS visā Latvijā, cena no
1000-10000 EUR/ha. Samaksa
darījuma dienā. Tālr. 26360308.

SIA “PRIEDES AG” pērk cirsmas un
mežus. Zvaniet 26993794.

Piedāvā darbu

KOKAPSTRĀDES UZŅĒMUMS

SIA “Trustimex” sakarā ar
paplašināšanos meklē jaunus
darbiniekus: ● KOKAPSTRĀDES
IEKĀRTU OPERATORS.

● KOKSNES ŠĶIRTOĀJS.

Darba laiks no 8.00 līdz 17.00 darba
dienās. Darba vieta Balvos.

Atalgojums pēc nodokļu nomaksas -

EUR 500-800. CV sūtīt uz
info@trustimex.lv

Kontakttālrunis: 20004385,
20004387.

Piedāvā darbu SLAUCĒJAI Tilžā.
Stundu darba samaksa. Nodrošina
ar dzivojamo platību.
Tālr. 20034114.

Vajadzīgi ZĀGERI un PALĪGI mežā.
Ar inventāru nodrošinām.

Tālr. 22044458.

Piedāvā darbu
AUTOATSLĒDZNIEKAM,
AUTOELEKTRIKIM,
AUTOKRĀSOTĀJAM,
METINĀTĀJAM, kā arī
DARBINIEKAM dažādu darbu
veikšanai.
Tālr. 29277290.

Svecīšu vakars

27.septembrī plkst. 10.00 ČILIPĪNES kapu sakopšanas talka.

28.septembrī plkst. 13.00 psalmu dziedāšana kapličā.

Plkst. 15.00 svecīšu vakars.

Līdzjūtības

Ir mirkli,
Kad arī enģeli raud.
To asaras

Gluži kā pērles
Laika pulkstenī
Sastingst,

Un Pasauļes sirdī
Iekrīt kliedziens -
Sāpigs un skaudrs...

Domās esam līdzās
vissnegaidītākajā zaudējumā Tev,
Armand Login, un pārējiem
tuviniekiem, pārgrīt zaudējot milo
brāli GATI LOGINU.

Klasesbiedri
Tavs mūzs kā dziesma izdziedāts,
Kā krāsains dzīpars izadīts.
Ar rūpēm, raizēm nodzīvots,
Nu zemes mātes klēpim dots.

(V.Kokle–Līviņa)

Mūsu klusa un patiesu līdzjūtību
Guntrai ar ģimeni, māmuļu,
vecmāmuļu, bijušo kora ilggadējo
dziedātāju MARIANNU ŠMAGRI
mūžības celā pavadot.

Rugāju koris un diriģents

Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Es aizeju tepat – ar citām puķēm,
citu sauli,

Ar citu zemi parunāt.

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību un
skumjā bridi esam kopā ar mūsu
skolotāju Āriju Loginu un

tuviniekiem, GATI mūžībā aizvadot.
Bērzpils vidusskolas klasesbiedri

Dzīvē ir briži, kad pēkšni mums
liekas,
Garām kāds saplosīts mākonis slīd.

Ar tevi vairs tiksīmies
Vien atmiņu takās, kas tālumā vid.

Skumjās esam kopā un izsakām
patiesu līdzjūtību Loginu
ģimenēm, kad zemes klēpī
guldīts GATIS.

Circeņu ģimene

Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt...

Viņš paliek dzīļi, dzīļi sīrī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.

(S.Kaldupe)

Mūsu visdzīlākā līdzjūtība Mārim
Leitenam, TEVU mūžībā pavadot.
AS “Latvijas valsts meži”
Ziemeļlatgales reģiona kolēgi

Indeks

3004

REDAKCIJAS ADRESE

TEĀTRA IELĀ 8

BALVOS, LV-4501

NOREĶINU KONTS

A.S. SEB BANKA

Nr. LV21UNLA002400467345,

kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas

